

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 19

Ljubljana,
6 maja
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po cenicu • Rukopisi se ne vraćaju

Današnja omladina u životu i Sokolstvu

Ako se uz ime omladine zamišljaju izvesne karakteristike, više ili manje precizirane, nisu i okolnosti pod kojima se razvija život pojedinih omladinskih naraštaja uvek iste. Naprotiv, te okolnosti ili životni uslovi, vrlo su diferencirani za razne naraštaje. Otuda proizlazi raznovrsnost rada, otuda pojednaki značaj posla i nastojanja. Dolazeći, vremenski jedan za drugim, i uzimajući mesto prethodnog, po jednom vremenskom zakonu, svaki naraštaj, očevidno ne nastavlja samo rad prošlog. On, katkad, prima već postavljene zadatke i nalazi u sebi snage da ih reši, ili se pokazuje nesposobnim za njihovo ostvarenje; ponekad, zadaci nisu postavljeni, ali se nameću. Naraštaj je sam primoran da ih postavi i rešava. U teškom i smutljivom životu borbe jedan je aktivan, oduševljen i u poletu, drugi slab i nemoćan za borbu. Da li je to u psihologiji naraštaja? Ako je to u psihologiji jednog naraštaja, ta konstatacija ne može obuhvatiti sve, pojedinci se uvek, po jednom prirodnom procesu, izdvajaju iz te omadijane mase.

Ako pogledamo na uslove pod kojima su živeli i delovali naraštaji koji prethode današnjoj omladini, videćemo, bez teškoća, druge, bitno različite uslove. Velikim delom, i naša predratna i ratna omladina, živela su i manifestovali pod tuđinom, pod vladom drugog, rasno dalekog naroda. Kao najveći zadatak, kao najznatniji rezultat, toj omladini se morao činiti i činio zadatak oslobodenja ispod nedostojnog jarma tuđinskog. Taj jaram prestavljao je sindžire koji su okivali narodni duh i sprečavali njegov slobodan uzlet. Zadatak odista velik i uzvišen. Samo priroda tog zadatka, međutim, bila je rušilačka, ali je trebalo tu ružnu i nemilu tadašnjost pretvoriti u milu i lepu budućnost. Lik budućnosti bio je nejasan, bez tačnijih oblika, ali se znao šta treba činiti i radi čega. Mi se tom radu te omladine možemo samo s iskrenim poštovanjem pokloniti. Zadatak koji je ona imala pred očima, kao svoj životni ideal, danas je rezultat: sloboda.

Tako su nestali zadaci i uslovi o kojima smo govorili, a došli drugi u kojima današnja omladina živi. Kakvi su ti zadaci i uslovi koji su pred današnjom omladinom? Kakav je, danas njen stav u životu i Sokolstvu?

Da razmotrimo prvo uslove. Današnji uslovi i uslovi pre rata pa i za vreme rata, to su dva kontrasta. Uslo-

vi pre rata i za vreme rata su u nacionalnom pogledu mnogo nepovoljni, pa i uporedna ekonomska kriza otežavala je borbu za opstanak. Danas su pak u nacionalnom pogledu uslovi mnogo povoljniji! Niko više ne smeta nacionalnom opredeljivanju, ni jedan deo snage ne mora se utrošiti na otpor nasilja. Otvoreni su putevi slobodnog rasuđivanja i opredeljenja. Široko su otvorena vrata svakom, koji hoće da radi ma u kom pogledu. Niko se ne može tužiti na život, no samo na sebe i svoju nemoć.

Kao i uslovi, drukčiji su i zadaci današnje omladine. Sad više nisu rušilački, no stvaralački. Na temeljima narodnog jedinstva mora se stvoriti kultura duha, koja će izazvati bujanje prigušenih težnja ka višem. Ima u našim slovenskim naraštajima latentnih snaga, koje će široko da šiknu iz svog vrela, da zasvetle kao buktinja nove ere.

Veliki je zadatak današnje omladine. Ona mora da od svih, vekovnih protivnosti stvori sklad bujnog i jedinstvenog narodnog života kroz Sokolstvo. Ne treba prezati ni uzmicati. Nama je sve dato. Moramo raditi. Moramo hteti, to je uslov života. Moramo biti ubeđeni i ubeđiti druge, da je kroz Sokolstvo i njegovu ideju došlo ujedinjenje Jugoslovena i, da ono priprema ujedinjenje i slobodu svih slovenskih naroda. To su zadaci današnje omladine; to su centralne ideje Sokolstva i njegova uzgoja. Da se možemo navesti Jugoslovenima moramo biti Sokoli. »Ko Jugosloven taj Soko.«

Sokolstvo nam daje mnogo lepih mogućnosti da vidimo šta nam nosi i koliko obećava današnja omladina. Kao prvi znakovi koji karakteristično obeležavaju stanje današnjeg intelektualnog i nacionalnog života omladine, mogli bismo istaći nedostatak grupisanja. Omladina je osamljena, nju kao celinu ne možemo naći. Ona misli i idealizuje pojedinačno. Svi napori su pojedinačni. Svaki pojedinac oseća se odeljen od drugih, nepoverljiv, oslobođen samo na sebe. Razumljivo je da se razvoj tih osobina vrši u samom čoveku. Ali oslobodenje tih osobina bi va često pomognuto uticajima koje čovek prima kad je u grupi, koja idejno širi njegov vidik. Zato, omladino, udi u sokolski život, i u njegovu strujanja, razumi njegovu ideju, ona vodi predano, i istrajno gradi put svojih ostvarenja.

Borislav Pejčić — Kula.

Zbor urednika sokolske štampe u Pragu
(„Fotolegie“-Prag)

četrugonaonik, koji izgleda kao arena. Tribine, koje ga omeđuju, u glavnom su već izgrađene; samo kod pojedinih biće još nekoliko dana rada. Desno od glavnog vežbališta nalazi se mali ovalni prostor, koji je namenjen lakoatletskim takmičenjima, a desno od ovoga malen četverougao — vojnički stadion, koji će isto tako služiti Sokolstvu za vreme sleta. Dalje vidimo također grandiozan ulaz sa brojnim stupovima ka kojima vode stepenice. Ovaj celokupni prostor izgleda nam sada kao groblje, tih i bez života, ali ako ga pozornije pogledamo, primetićemo na njemu ipak male grupe ljudi, koji nam iz ove visine izgledaju kao mravi; to su radnici, koji rade na tribinama i na planiranju sletišta. Na suncu sav nam se taj prostor pričinja kao velika mrtva pustinja, ali uskoro ćemo tu videti more sveta, i kao veliki talasi raznih boja Sokolstvo i publika napuniće ovaj zaista ogroman kompleks. To će biti živa reka, koja je našla svoj izvor u zamisli neumrlog osnivača slovenskog Sokolstva.

Sleiske vesti

RASPIS NATEČAJA ZA DEKORACIJU SLETISTA

Izvršni odbor IX svesokolskog sletanja raspisao je natečaj za nabavku platna, koje je potrebno za sletišta, kao i natečaj za dekorisanje samog sletišta i to zastavama, čilimovima, cvećem i t. d.

100 SOKOLSKIH GLAZBA NA SLETU

Po poslednjim prijavama doći će u Prag na slet oko 100 sokolskih muzika i to domaćih i stranih. Ove glazbe neće samo svirati u povorci, nego će i koncertirati po pojedinim restoranima, a i na zabavištu kod sokolske izložbe. Od 18 juna pa do 10 jula održaće se na istom mestu takmičenja sokolskih glazba i pevačkih horova.

FRANCUZI AGITIRAJU ZA SLET

»Federation des Societes de Gymnastique de la Region du Sud-Est« u Lyonu posvećuje svesokolskom sletu osobitu pažnju, velikom propagandom, koju vode prof. Frairote, L. Roche, Bernasconin i dr. Zbog toga se očekuje, da će biti učešće na sletu iz Lyona i društava iz pokrajine, koja spadaju pod lyonsku sekciju Federacije, veoma veliko. Pripremni odbor tražio je, da mu pošalje propagandni sletski odbor nove brosure i plakate, pošto su već prvu pošiljku svu raspalili.

POSEBNI VLAK IZ PARIZA NA SLET

»Čedok«, češkoslovačka putnička kancelarija, aranžira za francuske posetnike poseban vlak iz Pariza koji će krenuti dne 30 juna. Ovim vlakom putovaće i francuski gimnaste. U programu boravka u Pragu, pored prisustvovanja sletu još je i poseta Karlovog Tina 4 jula, poseta sokolske izložbe 5 jula, a 6 jula je povratak.

POČETAK I SVRSETAK NASTUPA

Početak i svršetak svih nastupa na sletištu najaviće se posebnim zvučnim signalom i vešanjem, odnosno skidanjem barjaka na posebnom stegu. Pri dolasku presidenta na sletišta izvestiće se nad njegovom ložom presidentska zastava.

»SOKOLSKA« POVORKA

Velika sokolska povorka, na dan 6 jula, poći će središnjim ulicama: Sokolskom trdom, po sredini Vavarskog trga, Narodnom trdom, Masarykovim nabrežjem, Sanitrovom i Pariskom ulicom na Staromestne namesti, a odavde kroz Celetnu ulicu do Praške brane, gde će biti razlaz. Povorka ići će ovim redom: na čelu inostrani gosti, dalje američko Sokolstvo, slovenski gosti van SSS, za njima Poljaci, Jugosloveni, Rusi i konačno Čehoslovaci, a kod Čehoslovaka kao poslednji biće praške župe. Povorka će krenuti tačno u devet sati.

OLAKŠICE NA ŽELJEZNICAMA ČSR.

Ministarstvo saobraćaja u Pragu izdalo je uredbu o olakšicama, koja je stupila na snagu 1 maja o. g., a koja daje pravo na 33% popusta od redovne tarife na državnim željeznicama ČSR članovima turističkih udruženja i članovima Sokola, Orla i DTJ, ako putuju u grupama od najmanje 6 osoba. Dosada je ova olakšica vredila samo u slučaju, ako je putovala grupa od 10 lica.

IX svesokolski slet u Pragu

80 metara nad sokolskim stadionom

Pogled sa razglednog tornja na Petřinu.

U neposrednoj blizini Tyrševog doma diže se ubavi Petřin, potpuno već zaodenu u zeleno ruho. Dok se sada mi penjemo dugim vijugavim putem laganim koracima, dotle će za nepuni mesec dana uz tu gorsku kosu juriti novosagrađena uspinjača i prevazati na sat na desetine i desetine tisuća ljudi: Sokola, Sokolice i ostalih učesnika, koji će nagnuti u Prag da vide veličanstveno sokolsko delo — IX svesokolski slet. Stigavši na vrh obronka, sa kojega puca divan pogled na Prag i njegovu okolicu, mi smo se približili i samome sletištu. Ali ako želimo da to sletišta uistinu vidimo i dobijemo pregled njegove ogromne opsežnosti, onda treba da se popnemo na razgledni toranj Petřina, visok oko 80 m, a koji se nalazi u neposrednoj blizini samog sletišta.

Stupimo u dizalo i za par sekundi nademo se na vrhu tornja. Sa razgledne terase pred nama ukazuje se krasna slika: pod nama pružio se stotornjasti Prag, veličanstven, gord. Baci-mo li pogled na zapadnu stranu, eto nam iskrsava model sokolskog stadiona. Zaista iz ove visine ceo kompleks zemljišta, koji zauzima sadanje sletišta, izgleda nam kao model. Prvo što nam pada u oči su garderobe, koje su poredane kao vojnici u dvojn timeredovima. Sada su još prazne i u njima još ne brui i ne ključa sila i mnoštvo mladosti i snage vežbača i vežbačica, ali stoje već posvema priprane i gotove, kao da već svakog časa čekaju na dolazak Sokola i Sokolice. Između njih pružaju se lepe ceste, rav-

ne, kao da su na papiru izrađene crtalom. Za garderobama vidimo veliki

Pogled iz ptičje perspektive na sokolski stadion na Strahovu (Foto „Centropress“ — Prag)

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Sednica prosvetnog zbora ČOS u Pragu

Niz prolektinskih zasedanja zborova ČOS se nastavlja. Iza muškog i ženskog prednjačkog zbora imali su 23 i 24 aprila tek. godine svoj sastanak svi glavni prosvetni radnici češkoslovačkog Sokolstva, pod predsedanjem brata Ant. Krejčija. Zborovanju su učestvovali i sva tri potstaroste ČOS braća: dr. Bukovský, Fleischmann i Truhlar, te načelnica s. Provanikova. U svome izveštaju se brat Krejči najpre setio umlog staroste ČOS br. dra. J. Scheinera. Brat Pelikan je zatim predavao o temi »Dr. Scheiner i prosvetni rad u Sokolu«. Iz statistike razabiremo, da je prosvetni rad, koji je bio izvršen na čitavoj teritoriji ČOS, uzoran i ogroman. Ta održala se je ništa manje nego 34.980 nagovora pred vrstom, 10.908 predavanja, 8364 diletanstskih predstava, 4435 debatah večeri, 4372 poučna izleta, 2318 beseda, 1706 akademija, 881 koncerata, te 127 izložaba. Po župama se pored svega tog održalo još 38 župskih prosvetnih škola, čiji cilj je bio da pridobiju za prosvetno delo još novih prosvetnih pomoćnika i radenika. Važna je činjenica, koju trebamo posebno potvrditi: između tih diletanstskih predstava bilo je 93% koje su bile domaćeg izvora i nešto oko 7% stranih pisaca. To znači, da su diletanti sa svom ljubavlju prigrli domaća dela, što je za primer svakoj nacionalnoj organizaciji. Preko 1500 društava imaju svoja vlastita pozorišta, koja imaju vrlo bogat izbor igara. Društva u tom pogledu nimalo ne rade na svoju ruku. Prema danim statističkim podacima zbor se je pogotovo mnogo zadržao kod raspravljanja o produbljivanju rada među narastajem, ta to je buduće članstvo. Iskustva zadnjih godina dala su u tom pogledu mnogo dragocenih podataka. Vrlo važna tačka dnevnog reda bio je izveštaj s. Lasovske o socijalnoj skrbi u Sokolu. U tu svrhu je bila također izdana i posebna knjiga. Nadalje predavao je o Tyrševom telovežbačkom sistemu brat dr. Pechlat, našto je govorio poslovođač potstarosta dr. Bukovský, koji je sakupljene prosvetne u zanosnom govoru iscrpno obavestio o sletskim pripremama. Pogotovo je potvrdio veliko značenje sleta za organizaciju, koja treba da pokaže celom svetu zdravu jezgru slovenskih naroda. Zatim je br. Krejči izveštio o pripremanju celokupnog češkoslovačkog Sokolstva za proslavu stogodišnjice Tyrševog rođenja. 17 septembra. Za tu priliku izšlo je ovih dana iz štampe delo s. Renate Tyrš pod naslovom »Miroslav Tyrš, njegova ličnost i rad«. I deo za proslavu u društvima izdaje se posebne upute u »Sokolskom Vzdělavatelcu«, listu za sokolsko prosvetno delo ČOS. Konačno su dati izveštaji o sletskoj izložbi, sletskim prosvetnim takmičenjima, našto su određene glavne smernice za rad po sletu. Svako društvo moraće da održa predavanje »Tyrševa ostavština«. Zbor prosvetara je zatim jednoglasno odlučio da se sastavi ostra rezolucija koja energično otklanja svako omašovažavanje i umanjivanje uspomena na J. Husa. Iz čitavog zasedanja moglo se je razabrati da žele također i prosvetari sa svim svojim snagama doprineti čim većem uspehu sleta s time, da će do u tačine također i idejno pripremiti članstvo, te ga poučiti o velikim dužnostima, koje će morati da izvrše na sletu.

Sletski zbor praškog Sokolstva

Kao što uvek pre svesokolskih sletova, tako i ove godine priređuje praško Sokolstvo velik zbor Sokolstva i to u nedelju dne 8 maja na Slovenskom ostrvu. Na tom zboru će razni govornici govoriti o Tyršu, a najviše o sletu, kako bi na taj način bilo čitavo članstvo potpuno upućeno u pripremni rad, koji pada u glavnom na leđa praškog Sokolstva.

Još o 60 godišnjici Sokol Žižkov

Sokol na Žižkovu, o čijem jubileju smo već u prošlom broju doneli noticu, dao je Sokolstvu dva odlična sokolska radnika i to br. A. Očenaška, poznatog radnika na polju uzgoja narastaja i ritmičkog vežbanja, te brata Karla Pospíšila, poznatog kompozitora mnogobrojnih glazbenih pratnja za sokolske vežbe. Ovo jako društvo, koje spada pored Sokola na Vinohradima, Sokola Matice i Smihovskog među najjače sokolske jedinice Praga, brojilo je godine 1872, kada je osnovano, 28 članova, te već nakon deset godina bilo je jedno od najbogatijih i najjačih praških sokolskih društava, koje je Tyrš veoma pohvalio u svom izveštaju o proslavi desetogodišnjice ovog društva.

Tyršev park u Bratislavi

Mnogi krajevi u Češkoslovačkoj, bili to veći gradovi ili manja mesta, na razne načine proslavljaju Tyršev jubilej. O nekim mestima, koja su se

osobito odužila uspomeni Tyrševoj, već smo izvestili. Ovima se pridružuje sada i Bratislava, metropola Slovačka, koja će najveći i najlepši gradski park, koji se dosada nazivao Petržalski park, nazvati Tyršove sadi. U parku biće postavljeno i poprje (bista) velikog genija češkog naroda. Ulica koja vodi oko parka također će se nazivati Tyrševa ulica. Ovaj odluci gradske uprave bili su naravski protivni Madžari, Nemci i Židovi.

Smrt najstarijeg Sokola u Parizu

U Parizu bilo je osnovano češkoslovačko sokolsko društvo već davno pre rata. Među osnivačima bio je brat Vaclav Mila iz Hrudima, koji se rodio 1846 godine, a živio je u Francuskoj već od 1867 godine. Odmah nakon svog dolaska u Pariz stupio je u redove »Češke Besede«, u kojoj je aktivno radio sve do svoje smrti. Brat Mila stupio je godine 1870 kao dobrovoljac u redove francuske vojske i borio se junački protiv Prusa, zbog čega je bio odlikovan. Bio je među prvima koji je približio Čehe s Francuzima i jedan od pionira, koji su zainteresovali francusku javnost za sudbinu češkoslovačkog naroda i za njegovu borbu za oslobođenje.

Češkoslovački Sokol u Bukureštu

Na samu Novu godinu bilo je u Bukureštu osnovano češkoslovačko sokolsko društvo. Pripreme za osnivanje tog društva vršile su se kroz par godina, ali su razne okolnosti onemogućivale osnivanje društva. Starešina društva je br. V. Srp, načelnik br. Jurek. Članova vežbača ima 24.

Iz ruskog Sokolstva

Rusko Sokolstvo nastupio na sletu u vežbama s kopljima, za koje se već vrše intenzivne pripreme. Interesantno je, da će sasvim jednake vežbe izvoditi članovi koji su rastreseni po čitavoj Evropi. Pored brojnih ruskih sokolskih jedinica u našoj zemlji i u češkoslovačkoj republici, još ih je i u Poljskoj, Rigi, Nici, gde je starešinom društva br. Gižicki, starešina predratnog Sokolstva u Rusiji i starešina sadašnjeg zagraničnog Sokolstva. Novo rusko sokolsko društvo osnovano je u Pterovu (ČSR), a radi se na osnivanju sokolskog društva i u Revalu.

Kupujte zastave kod I. Neškudla, Ljubljana

(Nastavak sa 1. str.)

LICE PRAGA U PROŠLOM STOLEĆU

U industrijskoj palati biće jezgra sletске izložbe, a u sredini biće smješten Tyršev Pantheon, koji će pored predmeta, koji su bili u neposrednoj vezi s osnivačem Sokolstva ili na nj sećaju, obuhvatiti i slike iz posljednjih decenija prošlog stolecja, koje pokazuju kulturno, nacionalno i društveno lice Praga u to doba. Slike o praškoj arhitektonici iz tog doba središte stručnjak dr. Zdeněk Vrt, dokumente i slike o društvenom životu dr. Hisek, dr. Volf i dr. Novotni, dokumente o politici i žurnalistici dr. Hoh i t. d.

INTERES ZA SLETSKU IZLOŽBU

Dnevno stizavaju izložbenom oteku brojne prijave župa glede njihovog učešća na sletskoj izložbi, a i pojedinci prijavljuju i svoja preduzeća za tu izložbu. Već sada se interesuju društva za pojedine predmete, a neka su čak već i naručila mnoge stvari, tako da se može očekivati, da će sokolska izložba zbilja pokazati veličinu i jakost sokolskog bratstva, što je i lozinka sletске izložbe.

ZVEZDANA VOZŇJA AUTOKLUBA ČSR NA SLET.

Novost ovogodišnjeg sleta biće zvezdana vožnja autokluba ČSR u Prag. Cilj će automobilistima biti dom autokluba u Pragu. Ove vožnje zamišljene su i kao neke vrste takmičenja, pa će svaki učesnik primiti na uspomenu posebnu plaketu. Autoklubu ČSR prijavili su učešće za ovu vožnju i mnogi automobilisti iz inostranstva. I ako ova priredba nije u direktnoj vezi sa oficijelnim sletom, ipak je priredena kao propaganda za sam slet.

IZ UREDNIŠTVA.

Radi jučerašnjeg blagdana naš list morao je da izide s jednim danom okašnjenja te molimo braću i sestre da to izvole uvažiti.

Zbor urednika sokolske štampe ČOS u Pragu

Sokolska štampa u bratskom češkoslovačkom Sokolstvu danas predstavlja zaista jedan snažan i upravo zavidan faktor od neprocjenjive važnosti za rad i razvoj Sokolstva i širenje sokolske misli među najšire slojeve naroda. Uloga sokolske štampe u sokolskom životu, kao i uopšte štampe u današnjem savremenom dobu, smatra se u češkoslovačkom Sokolstvu jednom primarnom i neminovnom potrebom, bez koje bi bio skoro nemogući i širi razmah sokolskog pokreta, bez koje bi sokolska ideja bila nedostupna najširim sokolskim masama, kojima je, kao ideja nositeljica uzgoja zdravog tela i duha, nacionalne svesti i demokratskih načela, prvenstveno namenjena. Zato je u bratskom češkoslovačkom Sokolstvu potreba što razvijenije sokolske štampe upravo shvaćena, pogotovo danas, kao prava conditio sine qua non, kao sredstvo, u prvom redu propagandno i odgojno, bez kojeg bi Sokolstvo bilo kao osakaćeno. Uostalom, važnost sok. štampe najjače je istaknuta i u samom radu osnivača Sokolstva dra. Miroslava Tyrša, kao prvog urednika sokolskog lista »Sokola«, da iza njega nade svog odličnog zagovaratelja i predstavnika u verno i dostojno sledbeniku svog učitelja, blagopokojnom starosti dru. Josipu Scheineru.

Činimo ovde jednu disgresiju, jer neće biti izlišno da i makar ovom prilikom napomenemo neka redovna izdanja češkoslovačkih sokolskih listova, da se prosudi, koliko je sokolska štampa razvijena u bratskom češkoslovačkom Sokolstvu, a po tome i sokolska svest.

Pored oficijelnih izdanja Češkoslovenske obce sokolske — a koja za svoje članstvo izdaje u preko 45.000 primeraka svoj zvanični list »Věstník sokolský«, koji izlazi tedno sa tehničkim prilozima »Cvičitelom« i »Cvičitelkom«, zatim list za sokolske prosvetare »Vzdělavatel«, koji izdaje prosvetni odbor u 30.000 primeraka, nadalje list za sokolski narastaj »Sokolske besedy« u skoro 40.000 primeraka te list za sokolsku decu »Vzkříšení« u 82.000 primeraka — skoro svaka župa, a i mnoga društva, izdaju svoje župske, odnosno društvene vestnike u ukupno nešto manje od 90.000 primeraka. Među ovim listovima naročito se ističe odlična revija »Sokol«, koju izdaje već od Tyrševog doba »Praški Sokol«. Ovde ujedno moramo istaknuti i elegantni ilustrovani sokolski obiteljski tednik »Jase«, koji izdaje ČOS.

I ovo nekoliko redaka o stanju sokolske štampe u češkoslovačkom Sokolstvu dovoljno nam pokazuje njegovu duboku sokolsku svest, koja se svakako očituje i u pomaganju i širenju toliko značajnog i važnog propagandnog i uzgojnog sredstva u sokolskom pokretu, sokolske štampe. Neke bi ovo i našem jugoslovenskom Sokolstvu poslužilo kao uzor!

Prošle subote dne 30 aprila i nedelje dne 1 maja održan je u Pragu, u velikoj sedničkoj dvorani Tyrševog doma, zbor redaktora sokolske štampe ČOS. Treba ovom prilikom pripomenuti, da se ovakovi sastanci sokolskih redaktora ČOS održavaju redovito već nekoliko godina. Prvi ovakav sastanak održan je još pre rata na poziv sada blagopokojnog staroste brata dr. Scheinera 1913 godine, a posle rata ovi sastanci održavaju se skoro redovito svake godine. Prema zaključcima VII velike skupštine ČOS iz godine 1924, predsedništvu ČOS stavljeno je u dužnost da poziva sokolske redaktore svake godine jedanput na sednicu, na kojoj pertraktiraju važna pitanja sokolske štampe i redigovanja sokolskih listova.

Ovogodišnjem sastanku sokolskih redaktora ČOS učestvovali su također kao gosti i predstavnici štampe jugoslovenskog Sokolstva, urednik »Sokolskog Glasnika« br. Stjepan Čelar i urednik »Sokolske prosvete« br. prof. Franja Malin, te predstavnici štampe ruskog zagraničnog Sokolstva br. Konstantin Belgovský. Predsedništvo ČOS zastupali su sva tri zamenika staroste braća: dr. St. Bukovský, dr. Vl. Fleischmann, J. Truhlar, načelnica ČOS s. M. Provanikova te članovi predsedništva braća: dr. Křovak, Mašek, s. F. Laszovska, br. V. Štěpanek, br. dr. Šip i br. J. Pelikan. Sednicu je vodio predsednik odbora za štampu ČOS br. dr. E. Dosoudil sa svojom zamenicom s. prof. Štyblomom. Ovom sastanku je učestvovalo 45 redaktora župskih vestnika, 10 župskih izvestioca za štampu, 6 urednika sokolskih rubrika u dnevnim novinama, trojica redaktora sokolske privatne štampe i 8 članova redakcionog odbora ČOS.

U subotu 30 aprila u 15 sati sednicu je otvorio predsednik br. dr. Dosoudil, pozdravljajući sve prisutne, a naročito srdačno i toplo braću predstavnike štampe jugoslovenskog i ruskog Sokolstva. U daljnjem svom govoru br. dr. Dosoudil ganutljivo je komemorirao uspomenu na počivše sokolske redaktore, starostu br. dr. Scheinera te brata Josipa Otavu. Srdačnim rečima zatim čestitao je 50-godišnjicu života prisutnom bratu Prochazki, re-

daktor lepog naraštajskog lista »Sokolskih besedy«.

Nakon pozdrava br. predsednika, održao je br. prof. Oberpfalzer predavanje o temi: »Potreba ispravnog jezika u sokolskoj štampi«. Br. L. Jandasek predavao je o temi: »Tyršev sletovi«, a član predsedništva ČOS br. dr. A. Šip iz Plzněja o temi: »Vansokolska štampa o Sokolstvu«, izloživši pri tome glavne smernice u pogledu polemike i odbrane protiv napada na Sokolstvo i pobijanja o njemu netačnih informacija. Predsednik zbora br. dr. Dosoudil podneo je zatim godišnji izveštaj o radu pomenutog odbora u prošloj godini. Sestra dr. M. Waitova održala je predavanje o temi: »Kako da se podigne nivo župskih vestnika«, dok je br. Havlíček govorio o potrebi jedinstvenog sokolskog lista za Slovačke.

Narednog dana, u nedelju ujutro 1 maja, sednica je nastavljena u 8 sati. Prvi je govorio br. J. Pelikan o temi: »Uspomena na br. dr. Scheinera kao redaktora«. Br. K. Bima govorio je zatim o radu sokolskih redaktora za svesokolski slet, a prosvetar ČOS, br. A. Krejči, govorio je o proslavama 100-godišnjice rođenja dr. Miroslava Tyrša, kojom je prigodom naročito podvukao u tom pogledu snažan i uspešan rad Prosvetnog odbora Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije i time u vezi sa njom uspele Tyrševе proslave u jugoslovenskom Sokolstvu. Naročito je istakao svečanu Tyrševu proslavu, koja je održana u Beogradu, a koju je, uz učešće predstavnika Saveza i ostalog Sokolstva te predstavnika državnih vlasti, kako je to bio slučaj i po čitavoj zemlji, otvorio i zamenik starešine Saveza br. Gangl jednim krasnim i značajnim govorom. Nakon toga govorio je poslovođač potstarosta ČOS br. dr. St. Bukovský o sletskim radovima, a redaktor br. V. Šuman o sletskoj izložbi. Br. J. Hrbáč iz Moravske Ostrave govorio je o sokolskim rubrikama u dnevnim listovima u gradovima i provinciji. Ovo predavanje bilo je naročito zanimljivo te je odlučeno da se otštampa. Br. dr. Vl. Weit izneo je u ime odbora za štampu nekoliko predloga za izmenu postojećeg pravilnika, a što je bilo jednoglasno usvojeno. Nadalje je bio popunjen odbor za štampu ČOS te je mesto umlog člana br. Otave biran na jednu godinu brat Boguslav Toužimský iz Rakovičke župe. U ostalim iznetim predlozima ple-

diralo se, da sastanak redaktora u buduću treba da raspravlja i sasvim stručna pitanja.

Svi referati na ovom sastanku, koji su za sokolske redaktore bili od tolikog interesa i važnosti, saslušani su od prisutnih s najvećom pažnjom i zanimanjem, te su predavači na koncu uvek bili nagrađeni toplim i iskrenim pljeskom.

Nakon sednice skoro svi učesnici pošli su na Strahov, gde se nalazi sletiste, te su sokolski novinari imali krasnu priliku da pod vodstvom predsednika građevinskog oteka za IX svesokolski slet, br. inž. Mečislava Petra, pregledaju čitavo sletiste, koje, već pri završnim radovima, pruža veličanstvenu sliku rada, snage i veličine Sokolstva.

Ovaj zbor sokolskih redaktora po svojoj važnosti naći će svog jakog odraza i osećić se u svoj sokolskoj štampi, koja baš u ovoj značajnoj sokolskoj godini, kada slavimo 100-godišnjicu Tyrševog rođenja i kada se u znaku ovog jubileja priređuje IX svesokolski slet u Pragu, ima naročitu i veliku zadaću da doprinese svoj dužni udeo u duhovnoj pripremi sveg sokolskog pripadništva, da bi se ono što brojnim učesćem na tom velikom sletu, spremno, prožeto pravim sokolskim duhom, svesno visokih sokolskih ciljeva, što dostojnije odužilo uspomenu onog slovenskog genija, čije ideje danas predstavljaju velebno zdanje, koje počiva na živim temeljima u srcima svega slovenskog roda. IX svesokolski slet u Pragu triumf je Tyrševе sokolske misli, a ujedno i grandiozna revija sokolske snage i veličine, kojoj će se diviti sav kulturni svet.

Pri koncu istaknućemo, da bi, po uzoru ČOS, trebalo i u našem jugoslovenskom Sokolstvu, kako se je doista i bavio tom mišlju naš Savezni prosvetni odbor, predvideti jedan godišnji sastanak svih urednika naše sokolske štampe, uz saradnju Sokolstvu naklonjenih listova, kako bi sokolski rad i u samoj štampi, sokolskoj i vansokolskoj, u propagandnom i informativnom pogledu, bio rukovođen stalnim, određenim smernicama i jedinstvenim pravcem.

Sokolska radio - predavanja

Radio-stanica Beograd.

Sledeće sokolsko radio-predavanje: dne 13 o. m. predaje brat Mih. Vukodragović o temi: »Češkoslovačka savremena muzika«.

Predavanja održavaju se svakoga petka od 20 do 20-30 sati.

Iz načelništva i tehničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO

od 3 maja 1932.

Otvorajući sednicu brat načelnik pozdravlja brata Macanovića, koji se je upravo povratio, otsluživši svoj kadrovski rok, na rad u saveznom TO. Nato je brat načelnik izveštio, da je primio odgovor od župe Novi Sad, koja je molila da se izbirna takmičenja za prvenstvo SSS odgode, a u kojem izveštava, da bi održanje izbirnog takmičenja dne 25 i 26 maja za nju bilo nezgodno. Obzirom na taj odgovor navedena takmičenja održaće se dakle dne 28 i 29 maja, kako je to bilo već prvotno određeno. Župa Novi Sad javlja ujedno saveznom načelništvu da priređuje svoj župski slet dne 29 maja 1932 u Starom Bečeu i izveštava, da je za učešće na tome sletu primila ove prijave: 500 muške dece za vežbe sa zastavicama, 500 ženske dece za vežbe s vencima, 320 ženskog narastaja za proste vežbe (savezne), 548 muškog narastaja za proste vežbe (savezne), 147 vežbača na spravama u 21 vrsti, 255 članica za proste vežbe (savezne), 90 članova za vežbe s kopljem (župske), 64 članica za narodna kola (4), te 654 člana za proste vežbe (savezne). Kao izaslanik TO na ovom sletu određuje se brat Stanić. — Predlog župe Celje i Maribor, da se zakonom uvede obavezno posećivanje telovežbe za obrtnički narastaj, otpusta se bratu Kostnapfelu da o tome pripremi referat za narednu sednicu saveznog TO, na kojoj će se o tome raspravljati. — Predlog župe Kragujevac od brata Tomca, da se u seoskim školama uvede telovežba u svrhu pripremanja vodnika za sokolske čete, otpusta se bratu Jerasu da pripremi referat za narednu sednicu saveznog TO. — Pravilnik za javne nastupe, koji se nalazi u »Organizaciji«, nadopunjuje se da bi bio prikladan za sve slučajeve pri povorkama i pogrebima. Predlog o tome sastaviće br. Trček. — Tiskanice za prednjačke ispite sastavio je br. načelnik na osnovu poslovnika za prednjačke ispite, te će se umoliti Jugoslovensko sokolsku maticu da te tiskanice izda. — Zaključuje se, da se prilikom svakog raspisa opštih takmičenja odredi, da li se smeju ili ne, odnosno da li moraju da

pri opštih takmičenjima učestvuju u višem odeljenju i međunarodni takmičari. — Za sednicu Međunarodnog telovežbačkog saveza, koja će se održati u Pragu 4 jula, savezni TO odredio je smernice, kojima će se naši delegati rukovoditi na toj sednici, nime: međunarodna takmičenja da se vrše pod vodstvom načelništva Međunarodnog telovežbačkog saveza. Takmičiti se mogu samo vrste i pojedinci. Tehnička komisija treba pri raspisu takmičenja da uzima u obzir samo 12 vežaba i to: obaveznu prostu vežbu, dalje 3 obavezne i 3 slobodne vežbe na 4 glavne sprave tako, da se jedna između 4 glavnih sprava svakog puta ispusti. Nadalje treba da dođe u obzir po jedna vežba u lakoj atletici i to: metanje, skok i trčanje te konačno jedan preskok preko sprave te plivanje. Postaviće se predlog za nov način ocenjivanja, da bi to ocenjivanje bilo nepristrano. Svaka vežba ima se razdeliti na pojedine delove, svakome delu treba odrediti najveći broj tačaka, slično prema novom takmičarskom redu ČOS. Pri sednici sudskog zbora da se kao kockom odrede suci za svaku spravu. Takmičenja treba da se vrše tako, da jedan dan bude određen za vežbe na spravama, drugi dan pak za vežbe u lakoj atletici. Svaka vežba treba da se ocenjuje do 100 tačaka. Za sprave da se prepisu tačne mere i po mogućnosti također i kvaliteta. Pojedini narodi mogu da takmiče na svojim spravama. Vrsni red takmičarskih vežbača neka se odredi kockom svakoga dana zasebno. Takmičenja Međunarodnog telovežbačkog saveza neka se održavaju svake četvrte godine, pored toga pak svake četvrte godine također i olimpijska takmičenja.

Po predlogu brata načelnika zaključuje se da se raspisuje natečaj za proste vežbe članova, članica, muškog i ženskog narastaja te za sokolske čete i stariju braću. Vežbe mogu biti također i na spravama. (Tačan natečaj o tome donasima na drugom mestu. Op. ur.) — Do jeseni sastaviće se i takmičarski red. Braća Mačus i Trček te sestra Skalarjeva predložiće do 17 maja o. g. pregled svih takmičenja, koja će se izvesti na međusletskim takmičenjima.

Pravilnik o učešću na svesokolskom sletu u Pragu

U cilju jedinstvenog i disciplinovanog te opšteg reda povodom učešća na svesokolskom sletu u Pragu, načelnništvo Saveza SKJ propisuje sledeći pravilnik, koji je obavezan za sve članove i članice, koji će učestvovati u skupnom pohodu jugoslovenskog Sokolstva u Pragu.

Za skupni pohod propisan je svečani krov za članove, članice i naraštaj; za članice također i narodna nošnja, u kojoj će učestvovati i članovi sokolskih četa.

PRIPRAVE

Vežbanje redovnih vežaba

Svako društvo (četa) mora sa svim onim članovima i članicama, koji nameravaju poći u Prag, uvežbatati redovne vežbe. Uvežbavanjem treba početi odmah. Svrha uvežbavanja je, da se u nastupu postigne jedinstvenost i da se članstvo priuči na disciplinu.

Redovne vežbe treba vežbati nedeljno barem jedanput po pola sata i to tako, da se vežbom postigne:

- a) potpuno jedinstven korak; članovi 70 cm dug, 100 koraka u minuti; članice 60 cm, 117 koraka u minuti. Kod članova mora da se postigne otsečen i pružan korak; članice pak da ne pružaju noge nenaravno;
- b) otsečeno i tačno kretanje u sledećim redovnim tvorbama:

- 1) stupanje u vrsti do najmanje osam osoba;
- 2) stupanje u razvoju do najmanje osam dvojica; razmak među vrstama 110 cm;
- 3) promene razvoja u dvojne redove i obratno;
- 4) zavoji u do osam osoba širokim vrstama;
- 5) mimohod i pozdrav.

Pri svakoj vežbi treba paziti naročito:

- 1) na pravilan »zbora«, koji se mora da izvrši naglo, bez natiskivanja i bez govorenja;
- 2) na pokrivanje i ravnjanje, što mora da bude uvek bezpogrešno.

Nadzor župa

Župski načelnici su odgovorni za sve članstvo svojih župa:

- a) da to članstvo za polazak u Prag bude dovoljno pripravno u pogledu telovežbačke sposobnosti;
- b) da bude izvežbano u redovnim vežbama;
- c) da ima ispravne krojeve;
- d) da bude dovoljno poučeno kako se ima ponašati.

U tu svrhu moraju župski načelnici da sa svojim organima nadziru pripreme za slet, pregledavaju i uvere se o tome, da je članstvo o svemu pravilno poučeno.

Župski načelnici ne smeju da preporučuju nikakove prijave za slet u Pragu onih članova i članica, koji za slet u Pragu u bilo kakvom pogledu nisu ispunili svojih dužnosti u smislu ovoga pravilnika.

PRIJAVE

Definitivne prijave za slet u Pragu vodeće se poimenično.

Društva i čete urediće postupak za prijave na taj način, da će jedinice prijaviti župama poimenično svoje članstvo pod strogom odgovornošću načelnika.

Župski načelnici te će prijave potvrditi, u koliko im je o pojedincima poznato da su za slet dovoljno pripravljeni. One članove i članice, za koje znaju da za slet nisu pripravljeni, te da nisu učestvovali pri uvežbavanju redovnih vežaba i koji nemaju prikladnih krojeva, župski načelnici neće preporučiti te će o tome na prijavnici učiniti opasku. Također i za to su osobno odgovorni župski načelnici.

Članove i članice, koje župski načelnici otklone, moraju odmah javiti društvenim načelnicima, koji moraju o tome odmah izvestiti dotične pojedince i naznačiti im razlog, radi kojega su bili otklonjeni.

Tako vidirane prijave župski načelnici poslaće saveznom načelniku. Na osnovu tih prijava savezno načelnništvo ispostaviće poimenične iskaznice. Te iskaznice savezno načelnništvo poslaće župama, koje će ih razdeliti pojedinim učesnicima.

Bez iskaznice nikome neće biti dozvoljeno putovanje u Prag u skupnom pohodu.

Te iskaznice, o kojima je obavešteno vodstvo svesokolskog sleta u Pragu, služiće ujedno uz redovnu legitimaciju kao jedino valjane iskaznice članova Saveza SKJ.

PUTOVANJE I POVRATAK

Ekspediciju jugoslovenskog Sokolstva na slet u Prag vodi načelnik Saveza SKJ sa svojim organima. Ti organi imaju na svome kroju posebne znakove.

Svaki učesnik, bez iznimke, dužan je da se bezuslovno podredi odredbama toga vodstva.

Pojedine župe vode župski načelnici po uputama saveznog načelnika.

Pojedina društva i čete vode njihovi načelnici, podređeni župskim načelnicima. Bude li u pojedinim župama od pojedinih jedinica samo manji broj učesnika, onda će župski načelnik grupirati svoju župu tako, da će nad članstvom od više jedinica skupno preuzeti odgovornost samo nekoji društveni načelnici.

Na slet će se putovati u pristojnom građanskom odelu sa znakom.

Ako članstvo putuje redovitim ili posebnim vlakovima, mora uvek da nastupa pod jedinstvenim vodstvom. Učesnici jednoga vlaka sačinjavaju uvek po jednu skupinu, kojoj stoji na čelu najstariji društveni ili župski načelnik. Putovanje manjih skupina organiziraće župski načelnici pred odlaskom.

Za svaki posebni vlak načelnništvo Saveza SKJ određuje vodnika. Ovi vodnici dobiće još naročite upute od saveznog načelnništva.

Članstvo se sabira na stanicama pravodobno, t. j. toliko pre odlaska vlaka, da vodnik bude imao dovoljno vremena za uređenje svega što je potrebno. Veće skupine sabiru se na već određenim sabiralištima i doći će na kolodvor pravovremeno. Članstvo će u redovnim tvorbama ostati toliko vremena dok vodnik vlaka ne odredi da se stupi u kola.

Nošenje bilo kakovog oružja je zabranjeno.

Vodnici pojedinih skupina (župski načelnici) po dolasku na vlak javiće vodniku vlaka broj članstva i eventualne posebne želje glede razmeštaja u kolima.

Vodnik vlaka određuje za pojedine skupine mesta u kolima.

Članovi i članice moraju u kolima imati odeljena mesta, ali do 10 sati naveče mogu se u kolima slobodno kretati.

Kada vodnik vlaka pojedine skupine porazmesti u kola, a koje skupine još i nadalje ostaju pod nadzorom svojih vodnika, svi moraju da ostanu na svojim mestima dok god vlak ne krene. Istupanje, natiskivanje po hodnicima, naginjanje preko prozora i sve što bi moglo da poremeti red i disciplinu, zabranjeno je.

Po odlasku vlaka članstvo će urediti svoju prtljagu i sporazumno svoja sedišta u određenom opsegu na način, kako bi svaki putovao što udobnije.

Vodnici pojedinih skupina (župa) moraju imati svoje članstvo uvek na oku i paziti ga te uzimati u obzir njegove želje, u koliko to naravno nebi narušavalo opšti red. U potrebnim slučajevima upitaće za savet vodnika vlaka.

Svaka samovolja članstva je zabranjena.

Pri povratku iz Praga članstvo će zauzeti iste vlakove kao i pri odlasku iz domovine.

ZA VREME VOZNJE

Soko treba da se uvek i posvuda ponaša dostojno i kako to dolikuje Sokolu. Među sobom treba biti bratski i uslužan. Treba se strogo držati željezničkih propisa i paziti na čistoću.

Samovoljno stupanje na stanicama nije dozvoljeno. Ako je potrebno da članstvo na većim stanicama što kupi ili slično, dozvolu za izlaženje iz vlaka daje pojedincima voditelj skupine, međutim svaki takav mora da se što hitrije povрати.

Ako vlak na pojedinim stanicama stoji duže vremena vodnik vlaka može da odredi da članstvo isupi. U takovom slučaju članstvo mora da ostane neposredno kod vlaka te ima da se vrati na svoja mesta čim to odredi vodnik vlaka.

U svakom slučaju dozvoljenog izlaženja iz vlaka to mora da bude samo u potpunom i prikladnom odelu.

Odavanje veseloga raspoloženja, bučno pozdravljanje i slično za vreme vožnje po inozemstvu strogo je zabranjeno. Proti svakome, koji bi se o to ogrešio, postupiće se najstrože. Za vreme vožnje kroz našu i češkoslovačku zemlju svakome je slobodno da dađe oduška svojim čuvstvima, ali uvek na način dostojan Sokola.

Za vreme vožnje po noći iza 10 sati mora u kolima vlaka da bude najveći mir, kako bi svakome bilo moguće da to vreme upotrebi za spavanje.

Na put treba poneti potrebnu količinu hrane; od alkohola se treba uzdržavati.

Za najnužniju potrebu vlak će biti opskrbljen i pitnom vodom.

Vlakovi se sa stanica upućuju bez naročitih znakova.

CARINSKI PREGLED

Pred stanicama, na kojima se vrše carinski pregledi, voditelj vlaka određiće da sve članstvo pripravi svoj prtljag u svrhu carinskog pregleda. Za vreme pregleda svaki mora da bude na svome mestu pored svoje prtljage. Carinskim organima ne sme se ništa zatajiti. Pri pregledu moraju da budu prisutni također i vodnici skupina, koji već pre moraju da članstvo o svemu dovoljno pouče i da paze na to, da članstvo nebi službenim organima pravilo nepotrebne i neprikladne opaske.

Vodstvo pohoda na slet u Pragu izraziće svim carinskim postajama u Jugoslaviji želju, da carinski organi sokolske vlakove i putnike temeljito pregledaju, da bi se na taj način otklonila svaka sumnja o kakovom krijumčarenju.

DOLAZAK U PRAG

Jedan sat pred dolaskom u Prag vodnik vlaka obavestiće sve članstvo, da se pripravi za izlazak.

Ne usledi li druga odredba, iz vlaka će se izići u civilnim odelima.

Svaki učesnik treba da uredi svoju prtljagu.

Prtljaga svakog pojedinca mora da bude opremljena imenom njenoga vlasnika (uz oznaku društva i župe), te označena slovom ili brojem vlaka, kojim se putuje.

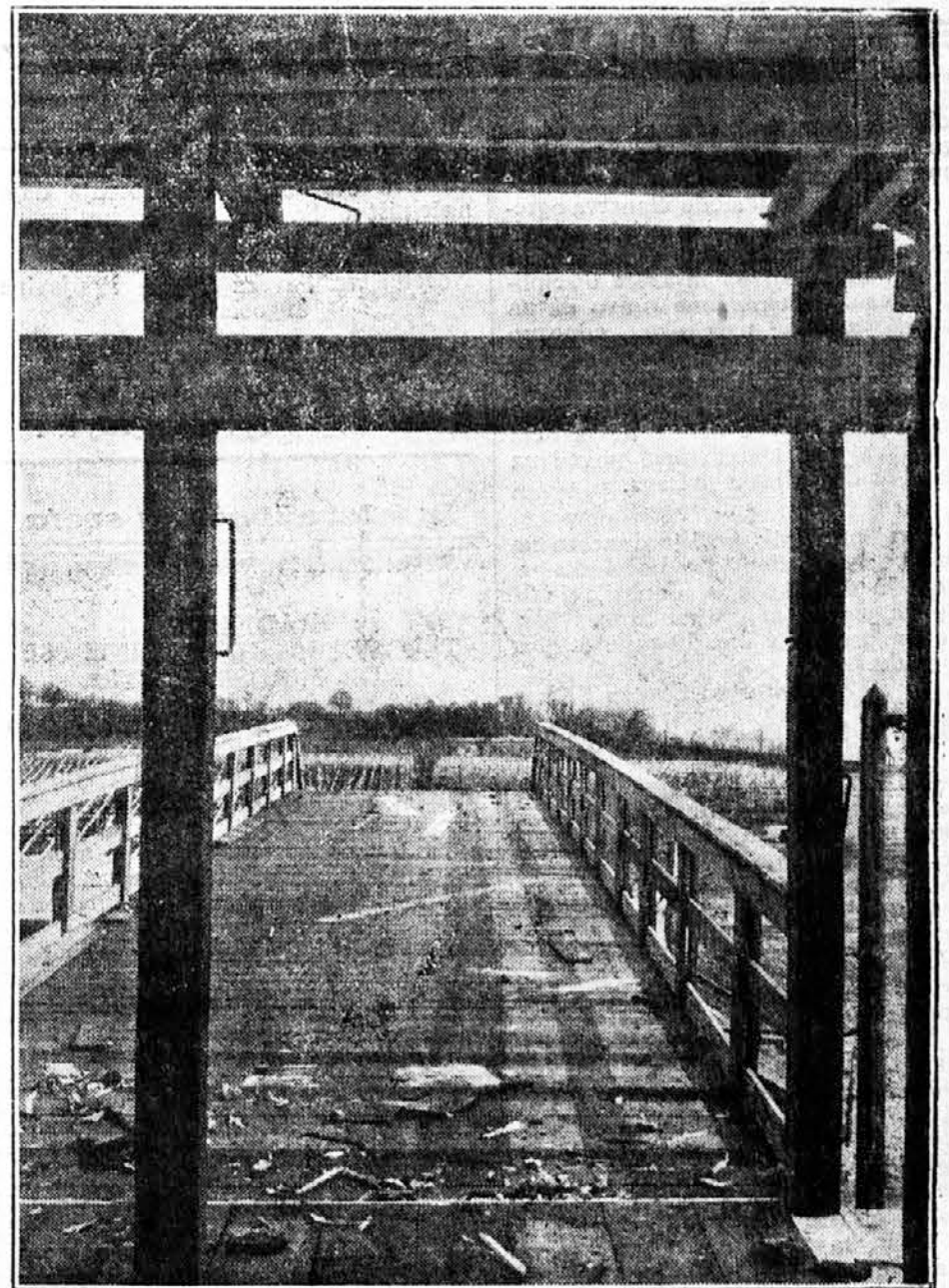
Kada vlak stigne na praški kolodvor, iz vlaka izlaze: vodnik vlaka, ev. predstavnik savezne uprave i voditelji skupina. Voditelji skupina treba da ostanu pored svojih kola. Sva ostala članstvo ostaje na svojim mestima dok god vodnik vlaka ne odredi silazak s vlaka. Kada to usledi, svi će saslušati odredbe i upute svojih vodnika skupina, koje će slediti bez ikakvog protivljenja, mirno i sasvim disciplinirano.

Članstvo će se svrstati u redovne tvorbe i poći će u svoja skupna konačišta.

Ko bude imao zasebno konačište smeće se iz skupine udaljiti tek tada, kada u skupnom konačištu dobije od svoga vodnika potrebna uputstva.

SLETSKA PISARNA U PRAGU

U Pragu, gde će se sabrati celokupna ekspedicija jugoslovenskih So-

Sokolski stadion u Pragu — Pogled na spojni most do tribine — U pozadini konstrukcije garderoba („Fotolegie“ — Prag)

kola, organiziraće se vodstvo po župama. Vodstvo župa i odgovornost za to vodstvo preuzimaju za članove župski načelnici, odnosno njihovi zamenci, a za članice župske načelnice, odnosno njihove zamenice. Budu li pojedine župe zastupane baš s malim brojem učesnika, savezni načelnik po svojoj uvidavnosti dodeliće te župe drugim župama.

Župski načelnici i načelnice dobivaju upute od saveznog načelnika i savezne načelnice.

Načelnništvo Saveza SKJ urediće u Pragu za vreme sleta svoju sletsku pisarnu. Pisarna biće otvorena svakog dana u onim satovima, koje će savezni načelnništvo odrediti već dan pre.

U određenim satovima moraju se javiti svakog dana svi župski načelnici i sve župske načelnice u sletsku pisarnu, gde će dobiti sve upute za naredni dan. Te upute moraju svakog dana da objave svome članstvu i to u određenim sat i na određenom mestu.

U PRAGU

Članstvo nastupa u kroju po odredbama saveznog načelnika.

Posećivanje izrazito noćnih lokala u kroju je zabranjeno.

Kroj mora da bude potpuno pravilan. Muški nose crne cipele; zabranjeno je držati otvoren ovratnik ili neprikladno nošenje kape.

Po ulicama i lokalima ne sme se nastupati bučno i nedostojno, već mirno i skladno.

Po prenočištima neka vlada mir, red i čistoća. Posle 9 sati u prenočištima mora da bude potpun mir; onaj, koji se vraća kasnije, neka bude miran i skrajno obazriv, da ne smeta one koji spavaju.

U svakom konačištu župski načelnik, odnosno načelnica, određiće članu, odnosno članicu, koji će imati de-

žurnu službu (svaki dan drugi, menjajući se dva do tri svake večeri). Taj član (članica) dužan je da pazi na red i preduzme sve potrebno u slučaju kakove nezgode i sličnoga. Taj mora da bude poučan, gde se nalazi najbliži lekar. Članovi koji su izvršili dežurnu službu izveštavaju o tome svog župskog načelnika, odnosno načelnicu. Onaj koji nastupa dežurnu službu dobiva potrebna doputstva od svog župskog načelnika, odnosno načelnice.

Svaki dan u određeno vreme odlazi župski načelnik, odnosno načelnica u sletsku pisarnu, gde će od saveznog načelnništva dobiti potrebne upute za naredni dan. Te upute saopštiće župski načelnici, odnosno načelnice, svakog dana u ono vreme, koje oni sami određiće, celokupnom članstvu ili dežurnim članovima, koji će to dalje saopštiti ostalima.

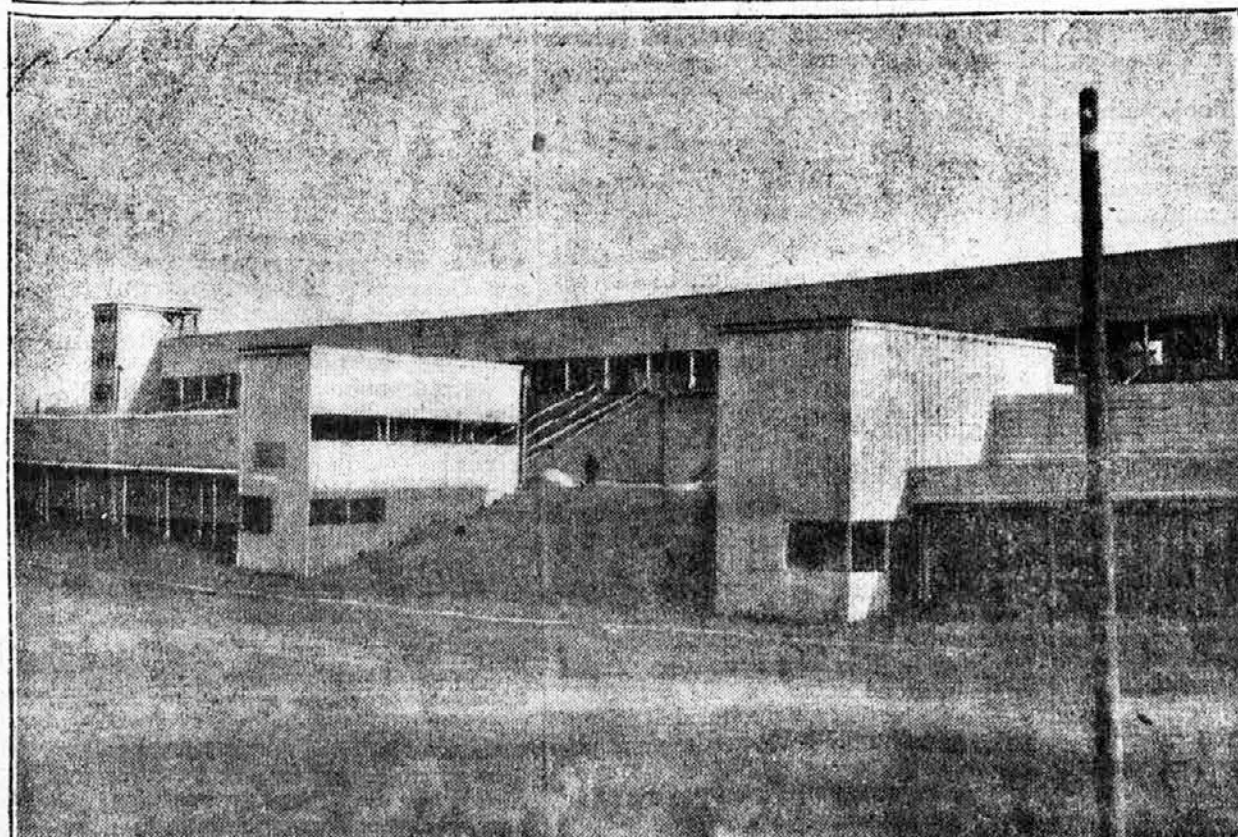
Za dežurnu službu treba odabirati samo poverljive prednjake.

Odlazak vežbača na sletiste i odlazak članstva na sabiralište (za povorke i slično) vršiće se skupno u redovnim tvorbama, koje vodi načelnik župe odnosno načelnica.

Svaki pojedinac dužan je da bude uvek i posvuda tačan. Tačnost je temelj organizovanog nastupa. Proti svakome, koji bi se u tome pogledu ogrešio, postupiće se najstrože.

Dužnost župskih načelnika, odnosno načelnica, u Pragu također je da pred odlaskom članstva na skupna prenočišta pregledaju celokupno članstvo u pogledu njihovih krojeva. Krojevi moraju da budu propisni.

Ako načelnici naiđu na nepravilne krojeve, kao na krojeve druge boje, na nepropisne cipele, čarape, na nedostatak ovratnika ili njihovo nepravilno nošenje i slično, moraju odnosnima da zabrane nastup u takvim krojevima. Na sokolskim krojevima dozvoljeno je

Stadion mas („Fotolegie“ — Prag)

Južna tribina (Foto ing. Dymek — Prag)

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

nositi propisani trak sa napisom. Članstvo se mora zadržati kao i odredbama da **bezuvečno pokorava**.

Ako bi se ko između članstva ogrešio o gornje propise i protivio odredbama župskih načelnika i načelnica i time na bilo koji način kršio disciplinu, savezni načelnik ima pravo da na predlog župskog načelnika, odnosno načelnice, svakome takovom članu ili članici oduzme legitimaciju, a time taj član ili članica gubi pravo na skupno prenoćište i na sve ostale povlastice; osim toga protiv ovih biće poveljena najstroža disciplinska istraga.

Ovaj pravilnik, koji je donesen na sednici zbora župskih načelnika u Beogradu dne 8 aprila, odobrio je II redovna glavna skupština Saveza SKJ na svom zasjedanju dne 10 prila o. g. u Beogradu.

Načelnništvo Saveza SKJ.

Natečaj

Načelnništvo Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije raspisuje natečaj za sastav proštih vežaba za članove, članice, muški naraštaj, ženski naraštaj, članove sokolskih četa i za stariju braću, a koje će vežbe biti propisane za pokrajinski slet u Ljubljani i za međusokolska takmičenja 1933 godine. Sastavi za pojedina odeljenja smeju biti također i vežbe sa spravama.

Vežbe neka ne budu sastavljene u obliku skupinskih vežaba, koje bi iziskivale previše različitih pokreta za pojedince, t. j. da bi morali u svakom četveroruđu, peteroruđu i t. d. vežbati svaki drugačije pokrete. Smer vežaba neka odgovara savremenom razvoju prostih vežaba.

Vežbe neka po mogućnosti budu sastavljene na glazbu, a u tom slučaju mora da bude priložena vežbama klavirska partitura.

Vežbe, koje moraju biti pisane na stroju, treba poslati s geslom u zatvorenom omotu. Naslov autora mora biti priložen u posebnom zatvorenom omotu s istim geslom.

Poslane predloge pregledaće komisija određena od saveznog načelnništva. Autori, čije će vežbe odgovarati zahtevima komisije, obavestie se, kada će te svoje vežbe izvesti s vežbama pred komisijom koja će konačno odlučiti, koje će se vežbe prihvatiti.

Istodobno raspisujemo također i natečaj za idejnu osnovu, kako će nastupiti deca na pokrajinskom sletu 1933.

U natečaju mogu učestvovati svi članovi i sve članice Saveza SKJ.

Rok natečaja je do 31 avgusta 1932.

Sva eventualna obaveštenja daje načelnništvo Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

Načelnništvo Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

Ljubljana, dne 4 maja 1932.

Načelnik:
Bajželj s. r.

Iz telovežbačkog sveta

RADNIČKE TELOVEŽBAČKE JEDINICE ČSL I DR. MIROSLAV TYRŠ.

»Tjelovečni ruh«, glavno glasilo Českoslovačkih radničkih jedinica do naša u svojem zadnjem broju vrlo zanimiv članak o dru. Miroslavu Tyršu, što nam može služiti kao dokaz, kako duboko poštuju također i izvansokolski krugovi veliko delo osnivača Sokolstva. Članak prenašamo u prevodu, jer ga smatramo kao vrlo važnog, da upoznaju sokolski pripadnici Tyrša također i s one strane, kako ga prosuduju izvansokolske telovežbačke organizacije. Članak glasi:

»Stogodišnjica rođenja dra. Miroslava Tyrša. — Za nekoliko meseci, 17 septembra, biće sto godina, otkako se je rodio dr. Miroslav Tyrš, koga se općenito smatra kao osnivača Sokolstva ili kao stvaraoca sokolske misli. Značenje Tyrša pak mnogo je šire i dublje. Naše veze s njime nisu samo stručne i istorijske, već također idejne i karakterne, te moralne. Ličnost dra. Tyrša daleko je nadmašila prosečnost češkog čoveka te je postavila njegovo značenje nad obzorje običnog patriote. Tyršovo napredništvo nikako nije bila smesa nacionalnih fraza te nije imalo baš ništa zajedničkoga s patriotizmom pogotovo današnjih ljudi. Ono ima svoj duboki koren u osnovi socijalnog rada a po sadržini bilo je posaćeno u onom vremenu, iz kojeg je organički i izraslo. To nije bilo obično fraziranje i struk samih reči, već duboko stvarna stvarajuća radinost velikog naučnika, koji je video daleko ispred sebe, i koji je dao svojoj vidovitosti također i tvrdnu radnu osnovu. Njegova znanstveno stvorena telovežbačka misao imala je također i svoju kulturnu sadržinu, svoj jasni i određeni pravac, a također i tačno određeni cilj.

Radničke telovežbačke jedinice, kao jedna od najnaprednijih i najrealnijih organizacija, nikako ne mogu preći preko tako važna datuma, kao što je stogodišnjica Tyrševog rođenja. Naprotiv, baš radi svog socijalističkog stanovišta smatraju za svoju dužnost da s najvećom ozbiljnošću i dostojanstvom podignu njegovo značenje iz sokolskog kruga ne samo u okviru naroda, nego i čitavog čovečanstva. S uspehom je izvršen jedan takav pokus pred pet godina, kad je Savez DTJ da informira inostranstvo izdao u svojoj nakladi na nemačkom spis o Tyrševom telovežbačkom sistemu.

Tyrš je bio jedan između onih velikana, koji nikako ne mogu pripadati samo jednome delu naroda, pa makar se ide za narodnom jedinstvenošću. Takvi muševi spadaju svakako, s punim pravom, onima, koji su dali nešto dragocenog čitavome svetu, zato im također pripada i priznanje i zahvala čitavoga čovečanstva.

Sa tih uzroka ne otklanja DTJ svojeg sudelovanja u javnosti kod Tyrševih proslava, gde imaju u istini sveopšti nacionalni i nepristranski karakter, gde se dakle ne ide za uzvišenjem samo jedne telovežbačke organizacije, a na račun drugih, koje se isto mnogo zanimaju za Tyršev telovežbački sistem i za njegovu ličnost. Preporučujemo nadalje Radničkim telovežbačkim jedinicama da se u toku godine sete tog velikana i značajnog događaja također i u unutarnjim proslavama po svojim društvima. U tu svrhu počemo s objavljivanjem predavanja sudruga Ad. Jarolineka, koje može poslužiti kao osnova za proslave i koje oertava veliku pojavu Tyrša. Za proslavu je najprikladnija jedna telovežbena akademija, gde treba da se održi uvodno predavanje o značenju dra. Miroslava Tyrša. Može se također održati i samo predavanje na članskom sastanku.

Želimo, da bi sve naše jedinice učinile sve, da se oduže spomenu velikog dra. Miroslava Tyrša.

Donašajući ovaj članak u celini, napominjemo još, da su DTJ faktično već počele s Tyrševim proslavama zajedno sa sokolskim društvima, a također i samostalno U Pragu je na primer priredilo I okružje veliku telovežbačku akademiju u Stanovskom pozorištu, koja je odlično spela, i gde se spominjalo Tyrša u govoru i u telovežbenom programu po njegovom sistemu.

NACIONALNE SPORTSKE IGRE U PROSLAVU TYRŠA.

Českoslovačka atletska unija zaključila je, da i ona proslavi stogodišnjicu Tyrševog rođenja na taj način da priredi sportska takmičenja i igre. U tu svrhu osnovan je posebni pripremni odbor, koji će stupiti u vezu s pojedinim sportskim organizacijama. I kod nas bi mogli sportski krugovi pomisliti o jednoj sličnoj proslavi.

Novi počasni doktori univerziteta u Bratislavi. Českoslovački ministar prosvete potvrdio je sa svoje strane zaključak profesorskog kolegija univerziteta Komenskog u Bratislavi, kojim se podeljuje počasni doktorat dvojici odličnih slavista Jugoslovena, i to profesoru jugoslovenske literature na univerzitetu u Beogradu Pavlu Popoviću i profesoru slavistike na univerzitetu u Sofiji, predsedniku bugarske Akademije nauka Ljubomiru Miletiću.

Broj palih u ratovima. Interesantno su, a ujedno i strašne brojke, koje nam pokazuje, koliko je ljudskih života palo u pojedinim ratovima. U tokuvanom sedmogodišnjem ratu palo je 554.000 vojnika, francuski revolucionarni ratovi stajali su 1.400.000 žrtava, u Napoleonskim ratovima palo je 1.700.000 vojnika, u krmskom ratu 785.000, u rusko-japanskom ratu 624.000, u balkanskom 108.000, a u svetskom ratu 23.000.000 vojnika.

Masarykova knjiga »Svetska revolucija« na japanskom jeziku. Ovih dana stigli su u Prag prvi primeri japanskog prevoda čuvene Masarykovke knjige »Svetska revolucija«. Knjiga je veoma ukusno opremljena, ukrašena mnogim interesantnim slikama vodećih političara i generala iz svetskog rata, a preveo ju je J. Takejama. Uvod napisali su bivši japanski ministar inostranih dela vicomte Ishi i general Suzuki.

Kongres slovenskih veterinara. Od 2-4 maja održan je u Varšavi kongres poljskih veterinara, a ujedno i kongres slovenskih veterinara, na

koji su došli zastupnici veterinarskih udruženja iz svih slovenskih država.

Ekspedicija na Himalaju. Ovih dana krenula je nova ekspedicija u Indiju, koja kani da se pod svaku cenu popne na vrhove Himalaje. Ova nova ekspedicija formirana je u Minhenu; od njenih članova 7 je Nemaca, starih iskusnih alpinista, dva Engleza i dva Američanina.

Marcel Prevost 70-godišnjak. Dne 1 maja proslavio je čuveni francuski pisac Marcel Prevost, čija su dela prevedena na skoro sve kulturne jezike, u potpunom zdravlju i gotovo mladenačkoj snazi, svoju 70-godišnjicu.

25-godišnjica češko-lužickosrpskog društva »Adolf Cerny«. Dne 20 aprila 1907 godine bilo je osnovano u Pragu, po inicijativi prof. Bryla, češko-lužickosrpsko društvo, kojemu je zadaća raditi na zbliženju Čeha i Lužičana; potpomagati lužickosrpske studente u Pragu i t. d. Prvi odličniji saradnici tog društva bili su Lužičani Jurij Hanuš i Ciril Vjenka, te od Čeha Josip i Franta Pata, Leoš Mucha, Cirilo Stefan i Vincenc Štekl. Ovaj jubilej, koji je mnogo učinio za nacionalni odgoj lužicko-srpske inteligencije, proslaviće se u julu, kada polazi veća delegacija Lužičana na svesokolski slet.

75-godišnjica smrti Alfreda de Musseta. Dne 2 maja navršilo se 75 godina smrti velikog francuskog literata Alfreda de Musseta.

40-godišnjica češkog Prostejova. Ove godine proslavlja grad Prostějov 40-godišnjicu dana, kada je na izborima u opštinsku upravu prvi put, a i definitivno nakon dugogodišnjih borbi s nemačkom manjinom koja je terorizirala uz pomoć vlade Čeha, pobedila češka većina, pa je tako prešla uprava grada definitivno u nacionalne ruke. Poslednji nemački gradonačelnik bio je ponemčeni Čeh Zajček, a prvi češki načelnik grada Karel Vojaček.

Atentat u Shangaju. Prilikom velike vojničke parade okupacionih trupa u japanskoj koncesiji u parku Hongku, Korejci Jingokitsu bacio je na tribinu, na kojoj su se nalazili japanski generali i razni diplomati, predstavnici, bombu, koja je strašno dejstvovala. Teško su ranjeni japanski poslanik u Pekingi Sigemitsu, generali Širakova, Murai i Ujeda, te admiral Nomura. Ovaj atentat pripisuje se ligi, koja se bori za nezavisnost Koreje, okupirane i ugnjetavane od Japanaca.

PROF. BOGOLJUB KREJČIK
(Beograd):

Radio-tečaj češkog jezika

(Nastavak.)

36 ČAS.

(Na Beogradskom radiu u utorak 10 maja 1932 u 19 časova).

Dávno prošlo vreme.

Dávno prošlo vreme u češkom jeziku gradi se kada se uzme prošlo vreme od glagola jsem (byl jsem) i prošasti pridev glagola koji se menja.

Sg. 1. byl (-a, -o) jsem psal (psala, psalo) ili já jsem byl psal

2. byl (-a, -o) jsi psal (psala, psalo) ili byls, bylas, bylos psal ili tys

3. byl psal (psala, psalo).

Pl. 1. byli (-y, -a) jsme psali (psaly, psala)

2. byli (-y, -a) jste psali (psaly, psala)

3. byli (-y, -a) psali (psaly, psala).

Odrečni oblik dávno prošlog vremena gradi se drukčije no kod nas. Rečca ne u češkom jeziku spaja se sa prošastim pridevom pomoćnoga glagola a ne kao kod nas sa sadašnjim vremenom pomoćnoga glagola jesam:

Nebyl jsem psal ili já jsem nebyl psal — ja nisam bio pisao.

OBĚD — RUČAK.

Jest jidlo hotovo? Je li gotovo jelo?

Ne, jidlo ještě není hotovo, poněvadž je teprv jedenáct hodin. Ne jelo još nije gotovo, jer je tek 11 časova.

V kterou dobu (v kolik hodin) budemo dnes obědvati? U koje doba (u koliko sati) ćemo danas da ručamo?

Jako obvyčejně: Od dvanácti do půl jedné. Kao obično. Od dvanaest do pola jedan.

Co máte dobrého k obědu? Šta imate dobrog za ručak?

Máme polívku, hovězí maso s omáčkou a knedlíkem, drůbky, ledviny, mozek, pečená a smažená masa, ryby, a moučník. Imamo supu govedinu sa sosom i knedlom, škembe, bubreg, mozak, pečena i pržena mesa i testo.

Jaké máte příkrmi? Kakvo imate povrće? Máme kapustu, hrách, brambory, špenát a fazole. Imamo kupus, grašak, krompir, spanać i pasulj (gra).

Máte také nějaké saláty? Imateli takode nekakve salate?

Ano, máme zelený salát, zelný, bramborový, fazolový a z červené řepy. Da, imamo zelenu salatu, od kupusa, od krompira, od pasulja i od evelke.

Jaké máte pečené? Kakva imate pečenja?

Máme vepřové, telecí, skopové, jehněčí, kuře, husu a kachnu. Imamo praseće, teleće, jareće, jagnjeće, pile, gusku i plovku.

Máte nějaké věci od uzenáře? Imateli nekakve stvari od kobasičara? Ano, máme uzené maso, jazyk, buřty, párky. Da, imamo suvo meso, jezik, kobasiće (saalade) i kremviršle.

MĚSTO — GRAD

hlavní město = glavni grad, (prestonica); předměstí = predgradje; čvrt = kvart; budova = zgrada; věž = kula; kostel = crkva; hřbitov = groblje; palác = palata; kaple = kapela; radnice = gradska kuća; zámek = zamak, dvorac; divadlo = pozorište; vodotisk = vodoskok; kavárna = kafana; hostinec (hospoda) = gostionica; knihovna = knjižnica; univerzita = univerzitet; soud = sud; nemocnice = bolnica; věznice = tamnica; náměstí = trg; pomník = spomenik; obchod = trgovina; nádraží = stanica.

Češce rečí koje su po obliku slične našim rečima a imaju drugo značenje.

zraditi = izdati; zrak = vid; zrušiti = razoriti, uništiti, ukinuti. Zrušiti dané slovo = pogaziti datu reč; zrušiti = besneti; zvoliti = izabrati; zvonik = zvonar; želeť = žaliti, tufovati; živiti = hraniti i izdržavati.

37 ČAS.

(Na Beogradskom radiu u petak 13 maja 1932 u 19 časova).

Pogodbeni način sadašnjega vremena.

Pogodbeni način sadašnjega vremena gradi se u češkom jeziku kada se uzme prošasti pridev glagola koji se menja i pogodbeni način pomoćnoga glagola býti, koji glasi: bych, bys, by, bychom, byste, by.

Sg. 1. nesl (-a, -o) bych ili já bych nesl (nosio bih)

2. nesl (-a, -o) bys ili ty bys nesl (nosio bi)

3. nesl (-a, -o) by ili on by nesl (on bi nosio)

Pl. 1. nesli (-y, -a) bychom (nosili bismo)

2. nesli (-y, -a) byste (nosili biste)

3. nesli (-y, -a) by (nosili bi)

Odrečni oblik gradi se kad se rečca ne doda prošastom pridevu glagola koji se menja:

nenesl bych, já bych nenesl — ja nebih nosio.

Neobavešteni izvor.

Jedan pražski list doneo je vest o smanjenju budžeta ministarstva narodne odbrane, našto je drugoga dana dobio od slavnoga ureda pismo ove sadržine:

»Zahvaljujući Vašem uvaženom listu za ljubaznu pažnju, koju je posvetio našem uredu, žalimo što je Vaša jučerašnja vest bila erpena iz neobaveštenoga izvora.«

Direktor ovoga lista brzo se raspitao za ovaj neobavešteni izvor i odmah je seo i odgovorio ministarstvu:

»Hvala Vam za Vaše ljubazno priznanje, koje je naš list dobio, ali što se tiče naše vesti, erpene, po vami, iz neobaveštenog izvora, slobodan sam javiti Vam, da je naš saradnik istu dobio od gospodina ministra narodne odbrane.«

Neznámá slovíčka.

Pramen = izvor; příněsti = doneti; zpráva = vest; rozpočet = budžet; úřad = ured; znění = sadržina; laskav = ljubazan; pozornost = pažnja; který = koji; věnovati = posvetiti; litovati = žaliti; věřejší = jučerašnji; čerpati = crpsti; zjistiti se = uveriti se; ihned = odmah; odepsati = odgovoriti; uznání = priznanje; pokud = ukoliko; dovoliti se = dozvoliti sebi; oznámiti = primetiti; objavit; zpravodaj = izveštac, saradnik lista; dostati = dobiti.

Neinformovaný pramen.

Jeden pražský list přinesl zprávu o snížení rozpočtu ministerstva národní obrany načč druhý den dostal od slavného úřadu dopis tohoto znění:

»Děkujeme Vašemu váženému listu za laskavou pozornost, kterou věnoval našemu úřadu, litujeme, že Va-

še věřejší zpráva byla čerpána z pramene neinformovaného.

Šefredaktor onoho listu si zjistil rychle onen neinformovaný pramen a ihned sedl a ministerstvu odepsal.

»Děkuji Vám za Vaše laskavé uznání, kterého se dostalo našemu listu, ale pokud jde o naši zprávu, čerpanou podle Vás z pramene neinformovaného, dovoluji si oznámiti, že ji náš zpravodaj dostal od pana ministra národní obrany.«

Otázky.

Co přinesl jeden pražský list? Co dostal druhý den na to? Jak zněl ten dopis? Co udělal šefredaktor onoho listu když obdržel dopis? Jak zněla jeho odpověď ministerstvu? Podle toho kdo byl neinformován?

38 ČAS.

(Na Beogradskom radiu u utorak 17 maja 1932 g. u 19 časova).

Pogodbeni način prošloga vremena.

Pogodbeni način prošloga vremena gradi se tako, kad se uzme pogodbeni način sadašnjega vremena od glagola býti i doda se prošasti pridev glagola koji se menja:

Sg. 1. byl (-a, -o) byl seděl (-a, -o) ili já bych byl seděl (bio bih sedeo)

2. byl (-a, -o) bys seděl (-a, -o) ili ty bys byl seděl (ti bi se deo)

3. byl (-a, -o) by seděl (-a, -o) ili on by byl seděl (on bi bio sedeo)

Pl. 1. byli (-y, -a) bychom seděli (-y, -a) (bili bismo sedeli)

2. byli (-y, -a) byste seděli (-y, -a) (bili biste sedeli)

3. byli (-y, -a) by seděli (-y, -a) (bili bi sedeli).

Byt stan.

Máte nějaké pokoj k pronajmutí? Imateli sobu za izdavanje?

Přejete si být opatřený nábytkem nebo bez nábytku? Želiteli stan sa nameštajem ili bez nameštaja?

Potřebuji zařízené pokoje. Treba mi nameštene sobe.

Račte vejít! Chci vám ukázat pokoje. Izvolite ući! Hoću da vam pokazem sobe.

Ve kterém patře jsou pokoje? Na kome spratu su sobe?

Pokoje jsou na prvním, druhém, třetím poschodí. Sobe su na prvom, drugom, trećem spratu.

Jak Vam se zdá tento pokoj? Kako vam izgleda ova soba?

Není příliš veliký, ale pro mne stačí. Nije suviše velika ali meni je dovoljna.

Je v tom pokoji všechno co člověk potřebuje? Dali je u ovoj sobi sve što čovek treba?

Ano, zde máte vše čeho jest třeba, a nábytek jest velmi hezký. Dvě lenošky, šest židlí, koberec, zrcadlo, záclony, dvě skříně, kamna i postel. Da, ovde imate sve što je potrebno i nameštaj je vrlo lep. Dve naslonjače, šest stolica, prostirka, ogledalo, zavese, dva ormara, kamin, peć i postelja.

Jde okno na ulici? Gleda li prozor na ulicu?

Ne, okno jde do dvora. Ne, prozor gleda u dvorište.

Kolik žádáte za pokoj? Koliko istete za sobu?

Pronajal jsem vždy za dvě stě padesát korun měsíčně. Uvek sam iz davao sa dvesta pedeset kuna mesečno.

To se mi zdá drahé. Izgleda mi da je to skupo.

Drožky a auta. — Fijakeri i automobili.

Kde bych mohl dostati nějakou drožku? Gde bih mogao da dobijem neki fijaker?

V Praze dnes máte jen malo drožek, spíš dostanete nějaké auto. Danas u Pragu ima malo fijakera, pre ćete dobiti kakav automobil.

Co stojí jízda automobilem? Sta staje vožnja automobilom?

Auto jedou podle taxamtru. Automobili idu po taksimetru.

Kolik mám platit jízdného? Koliko treba da platim za vožnju?

Dvaacet pět korun. Dvadeset i pet kuna.

Zde máte jízdné a zde zpropitné. Evo vam za vožnju, a ovo je napojnica.

Nemoci a tělesné vady — Bolesti i telesne mane:

nemoc = bolest; churavost = bolešljivost; bolest = bol; zachvat = napad; těžkost = muka; mdloba = nesvest; bolení = bolovi; závrat = vrtoglavica; mrtvice = kaplja; křeč = grč; zápal = zapaljenje; kašel = kašalj; rýma = kijavica; nastuzení = nazež; chrapot = promuklost; náhaz = zaraza; koupel = kupanje; lázen = kupatilo; léčení = lečenje.

(Nastavice se)

Župa Bjelovar

SOKOL. DRUŠTVO DEŽANOVAC

Pre dva meseca premešten je u obližnje selo Trojglavu učitelj Mito Momčilović, vreden i marljiv sokolski radnik. Odmah se je dao na posao i počeo organizirati seljačku sokolsku četu. Pre par dana poslao je dopis sokolskom društvu u Dežanovcu, kao najbližoj sokolskoj organizaciji moleći da dode neko od uprave i da se definitivno četa organizuje. 24 aprila uputili su se u Trojglavu starešina J. Drobnji, potstarešina K. Laznicki, prosvetar F. Šlabek, te načelnik A. Vraspić sa skoro svima članovima vežbačima, da pomognu br. Mitu, te da svojim govorima i propagandom vežbom razbude u Trojglavčanima još više volje za Sokolstvo. U gostioni g. Novotni u Trojglavi sakupilo se preko stotinu seljana, pa je br. Mito otvorio skupštinu, pozdravljajući braću iz Dežanovca. Lepo i jezgrovito je tumačio prisutnima sokolske misli, ističući, da samo Sokolstvo može telesno i duševno odgajati selo. Škola i Sokolstvo je usko vezano jedno uz drugo, pa se uz svaku školu mora zamisliti i Sokolstvo, koje će pomagati i dopunjavati nacionalni odgoj mladeži.

Iza njega je govorio prosvetar dežanovačkog sokolskog društva br. F. Šlabek, povukavši paralelu između vatrogasnog i sokolskog društva.

Skupštini je prisustvovalo korporativno mesno vatrogasno društvo sa svojim prednikom, te sa zapovednikom Kupu Ivanom. Svi prisutni su mirno i pažljivo saslušali oba govornika, odobravajući njihove govore, te se posle govora prijavilo 30 izvršujućih članova i oko 20 podupirajućih.

Iza toga su vežbači Sokol. društva Dežanovac izveli nekoliko lepih vežbi i okreta na preči. Izgleda, da bi ta četa mogla lepo napredovati, jer su svi prisutni osobito oduševljeni za Sokolstvo. Dežanovačko Sokolsko društvo kao najbliže, ići će toj četi u svakom pogledu na ruku.

D. S.

SOKOLSKA ČETA DETKOVAC

Dne 17. januara održana je glavna skupština na kojoj je izabran sledeći odbor: starešina br. Jovo Čeran, zamenik starešine br. Josip Najec, načelnik br. Ivan Kološ, tajnik i prosvetar br. Ivan Šoš, blagajnik br. Jos. Scheiber, statističar br. Blaž Lovreković. — Revizori braća Eugen Vekaji i Josip Husovski. — Članova je 139, prama prošlog godinu za 9 više.

Vežba se u školskoj dvorani, a za lepih dana u škol. dvorištu, na kojem je postavljena preča. Načelnik je s uspehom svršio dva prednjačka tečaja. Radi s ljubavlju i razumevanjem, te je tehnički rad čete dobar. Predavanja je bilo 10 sa sledećim temama: dr. Miroslav Tyrš i Sokolstvo, Sv. Sava, Karadžić i Gaj, 70-godišnjica Sokolstva, Razvoj telovežbe kod Grka i Rimljana.

Održane su dve zabave da se namaknu novčana sredstva za polaz načelnika u prednjački tečaj.

Pevačka sekcija ima 58 članova. Održala je 31 vežbovni sat, a javno nastupila dva puta s dvoglasnim i troglasnim narodnim pesmama.

Tamburaška sekcija broji 5 članova. Održala je 14 vežbovnih časova, a javno nastupila dva puta.

Prosvetni otek sa svima sekcijama vodi prosvetar br. Šoš. Četa drži dve dnevne novine, pa tednik »Sokolski glasnik« i tehnički list »Sokol«, a ima i desetak knjiga o Sokolstvu. Knjige za čitanje dobivaju članovi iz školske knjižnice. Izdanih knjiga bilo je 36, a čitalaca 47.

Župa Celje

OBJAVE ŽUPNEGA NAČELNIŠTVA.

Župne tekme.

V smislu sklepa župnega TO in zbora društvenih načelnikov-ic z dne 10. odnosno 17. aprila 1932. se vršijo župne tekme 5. junija na orodju in 18. septembra v lahkootletiki. Razpored tekem smo vsem edincam pravočasno poslali.

Za člane odpade tretja vaja na vseh orodjih. Ves naraščaj se deli na nižji in višji oddelek po letih in sicer: 14 do 16 let nižji, 16 do 18 let višji. V smislu sklepa zbora društvenih načelnikov-ic z dne 14. feb. 1932. se izvedejo tekme naraščaja nižjega oddelka v posameznih društvih. O izidu teh tekem naj poročajo župnemu načelnikstvu.

Vrsta šteje štiri telovadce in enega do dva namestnika, skupno 6 telovadcev. Namestniki se izločijo šele po končanem tekmoivanju. Štirje najboljši v vrsti tvorijo to vrsto. Društva, ki imajo samo štiri tekmovalce (ne pet ali šest) tvorijo že ti štirje vrste. Vsi namestniki se uvedejo v skupino posameznikov. Isto velja za članice in naraščaje.

Bratska društva naj sama napravijo prijavnice s potrebnimi podatki, kakor spredaj navedeno in jih pošljejo župnemu načelnikstvu do 15. maja.

Ostali delovni program za poslovno leto 1932.:

1. Tekme v odbojki, ki se morajo do 30. julija izvršiti in sicer po okrožjih, na kar bodo župne tekme. Radi določitve izbirne tekme v okrožjih bo sklican sestanek, da se določi dan in kraj tekme. Društvom priporočamo, naj vabijo sosednja društva na prijateljske tekme, da se čim temeljiteje privadijo na poznejše tekme. Ako rabijo sodnika(ce), naj se obrnejo na župno načelnikstvo vendar pa želimo, da se društva v tem pogledu osamosvojijo ter vzgojijo dobre sodnike(ce), ki bi prišli v funkcijo lahko tudi pri okrožnih in župnih tekmah. Izpit teh sodnikov in sodnic bi se vršil po želji društva ob priliki kakšne tekme.

2. Plavalne tekme se vršijo 14. avgusta v Rimskih toplicah in sicer prvo in hrbtno ter v treh skokih. Te tekme bodo za vse oddelke. V društvih naj se kar največ vadi plavanje z vsemi oddelki.

3. Lahkootletski tečaj se vrši po saveznem tečaju to je od 1. do 6. avgusta t. l.

4. Načelniki in načelnice, ki nimajo društvenega prednjaškega izpita, lahko v smislu savezne okrožnice položijo brez tega župni prednjaški izpit, in sicer do 2. septembra. Tozadnje prijave je poslati zanesljivo do 1. septembra 1932 na župno načelnikstvo. Čas in dan izpitov naknadno javimo.

Vsi tekmovalci, ki se nameravajo udeležiti tekme ČOS v Pragi, morajo pri župni tekmi doseči v vsaki panogi, najmanj 75% točk. Društva naj te tekmovalce bodisi člane in naraščaje pomenijo javi zanesljivo do 15. maja župnemu načelnikstvu. Navodila za tekme naraščaja glej »Sokol« št. 3/1932. Prosta vaja za moški naraščaj, ki pride samo pri tekmi v Pragi v poštvo bo priobčena v prihodnji številki Sokoliča. Za člane pa glej Soko št. 1-3/1932. Natanejša navodila k posameznim tekmam in ostalemu programu bodo izdana pravočasno.

Bratje načelniki(ce)! Delovni program za letošnje leto je precej obširen in zanimiv, vendar ga bomo z lahkoto izvršili, ako vsa društva storijo svojo dolžnost.

Zdravo!

Župno načelnikstvo.

SOKOLSKO DRUŠTVO ŽALEC

Tyrševo stoletnico je proslavil Sokol Zalec s slovesno telovadno akademijo. Manom velikega pokojnika se je društvo najlepše oddolžilo s tem, da je pokazalo, kaj premorejo njegove vrste. Ugotoviti moramo, da Sokol Zalec z vsako prireditvijo nad pričakovanje ugodno preseneti občinstvo. Njegovi programi so skrbno in vestno sestavljeni, tako da se lahko povsod z njimi pokažemo. Sokol Zalec po vsej pravici zasluži svoj tradicionalni renomej.

Akademijo je otvoril društveni prosvetar br. Pivec s kratkim, jednatim govorom o Tyršu. Sledila je deklaracija naraščajnika. Program je obstojal iz 13 telovadnih točk, od katerih je pet popolnoma novih, ostale pa smo videli že na Silvestrovo in so vse na novo nastudirane oz. predelane. — Kot uvod k telovadnim točkam je bil nastop 35 ženske dece z alegorično ritmično točko »Prihod pomladi« v 4 slikah, kombiniranih v eno dejanje. Originalna klavirska spremljava je bila posebno za to točko prirejena; spremljala je z razumevanjem in tehnično dovršenostjo s. dr. Joštova, ki je spremljala tudi še nekatere druge točke. Ta točka se je zato tako priljubila občinstvu, ker so cvetlice odkorakale z odra naravnost med občinstvo k svojim mamicam. Glavna zasluga za efektne učine gre načelnici s. Petričkov, ki je napravila za vsako deklico veliko ržoo v naravnih pomladnih barvah. — V istem stilu je nastopila tudi moška deca. Zabavala sta nas dva medvedarja s tamburini, ki sta vodila šegave medvedke. Njihove srčkane akrobacije so res zaslužile navdušen aplavz. — Sledil je nastop članske vrste na bradlji. Poznamo jih kot dobro člansko vrsto, od katere lahko veliko zahtevamo; s tem nastopom pa so pokazali, da bodo celo presegli drzne želje, ki jih gojimo v dosego stopnje njihovega izpopolnjevanja. — Z napetim zanimanjem je občinstvo sledilo 6 skupinskim slikam članov; nastudiral jih je načelnik br. Sketa. — Sledila je sedmorica moškega naraščaja s skupinskimimi prostimi vajami. Ambiciozni fantje so zopet dokazali, da bodo kmalu odlična članska vrsta, na katero bo Zalec lahko s ponosom gledal.

K uspehu, ki je krona dolgotrajnemu skritemu delu, vadiateljem lahko čestitamo! Da so nastopi žalskega Sokola vedno aktualni, je v veliki meri zaslug br. dr. Jošta, ki kot strokovnjak zasluži novejši predvsem v češki sokolski literaturi.

SOKOLSKO DRUŠTVO GRIZE

V nedeljo, dne 13. marca se je vršila v dvorani g. Amalije Piki Tyrševo proslava. Kljub temu, da se je istovremno vršil v neposredni bližini delavski shod, je bila dvorana nabit polna. Posebno veliko je bilo mladine, kar je vsekakor razveseljivo znamenje.

Po pozdravnem nagovoru br. stareste je moški zbor zapel sokolsko himno. Sedil je govor prosvetarja br. R. Gobeca, ki je jednatno orisal Tyrševo življenje, njegove glavne vodilne misli ter obrazložil pomen in namen Sokolstva. Sledil je nastop moškega zbora pod spretno taktirko br. Gobeca. Zapel je pesmi »Pod oknom« in »Planinska roža« čisto in dovršeno ter žel obilo priznanja. Tudi mnoge deklaracije in telovadne točke so bile deležne odobravanja. Učinkovit je bil nastop višje ženske dece (s. Spilchal Judita) s petjem »Lipa zelenela je«. Nič manj niso ugajale skupine višje moške dece (br. Zupanek), ki so za svoje strumno in težko izvajanje žele obilo ploskanja. Mladinski pevski zbor pa s svojimi pesmimi »Mi smo pa od tam doma«, »Kdo najlepše živi«, »Pesem koroških fantov«, »Na plan« zaslužil polno priznanje.

Spored je zaključila živa slika. Pred Tyrševim spomenikom se klanjajo največjemu Sokolu vsi sloji našega naroda, hoteč pokazati, da je v Sokolstvu mesto za vsakoga.

Pred kratkim nas je zapustil star sokolski borec, naš prvi tajnik br. St. Leder. Bil je med prvimi, ki so po našem kraju širili Tyrševo idejo in sejali sokolsko seme. Strašil se ni ne gmotnih ne moralnih žrtv, kadar je šlo za dobrobit Sokolstva. Društvo mu je priredilo malo, a tem priležnejšo odhodnico in mu pri tej priliki podarilo lično diplomu (domače delo). V to diplomu smo vili vse naše želje in vso zahvalo. Radi bi Ti, br. Leder, podarili več, ali mali smo, malo imamo, a kar smo dali, je prišlo iz srca. Želimo Ti na Tvojem bodočem mestu obilo sreče. — Zdravstvuj!

Meseca marca smo dobili novo bradljo, ki smo jo kupili od trdke Oražen, Ribnica. Veliko veselje je novorojedo predvsem članom, saj jim je sedaj omogočena redna vaja ter ni treba hoditi telovadit drugam. Sedaj posedujemo vsa glavna orodja, drog, bradljo in kroge. Za društvo, staro komaj eno leto, je to vsekakor lep dokaz dela in vztrajnosti.

SOKOLSKO DRUŠTVO MOZIRJE

Sokolsko društvo Mozirje kot drugo najstarejše društvo med Slovenci praznuje dne 26. junija 1932. proslavo 50letnice svojega obstoja, združeno z okrožnim zletom savinjsko-šaleškega okrožja.

Vsa bratska društva tega okrožja kakor tudi sosednja se naprošajo, da na ta dan ne prireajo svojih nastopov in, da se v čim večjem številu udeležijo tega svečanega jubileja.

Dne 20. t. m. je preteklo 50 let pristopa brata Ivana Lipolda, častnega staroste in še aktivnega odbornika mozirskega sokolskega društva. Čestitamo jubilaru ter želimo, da bi še mnogo let delal v društvu.

Župa Ljubljana

TEKME NA ŽUPNEM ZLETU SOKOLSKO ŽUPE LJUBLJANA.

Za župne tekme, ki se bodo vršile v dneh 4. in 5. junija t. l. se je priglasilo lepo število tekmovalcev in tekmovalk. Da bomo mogli izvršiti to župno tekmo kar najuspešnejše, bratsko pozivljamo vse one brate in sestre ljubljanskih in bližnjih sokolskih društev, ki so se priglasili za sodnike in sodnice pri tej tekmi, da se zanesljivo udeležijo prve seje sodniške zbora, ki se bo vršila v soboto dne 7. maja t. l. ob 20. uri zvečer v društveni sobi ljubljanskega Sokola (Narodni dom). Prav tako pa vabimo tudi vse one brate in sestre, ki imajo za seboj sodniško izvežbanost in se še niso priglasili, da se našemu vabilu odzovejo. Zdravo!

Župno načelnikstvo.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO MARIBOR-MATICA.

U I četvrtletu 1932

Verno tradiciji što ju je sebi storilo godinama, društvo je ušlo i u ovu, svoju jubilejnu godinu, u kojoj će proslaviti svoju 25-godišnjicu, te je revno nastavilo rad, započev u jesen prošle godine, kada je počela nova radna sezona. Ovo se najviše pokazuje u tehničkom radu i u nastojanju prosvetnog odbora. Da govore brojeke! Upisanih je bilo vežbača u mesecu januaru 92, u februaru 102, u martu 99 ili prosečno 97 na mesec; vežbačica je bilo upisanih januara 80, februara 88, marta 98 ili prosečno 88 na mesec; muškog naraščaja bilo je upisano januara 99, februara 105, marta 109 ili prosečno 104 na mesec; ženskog naraščaja u januaru 90, februaru 79, martu 77 ili prosečno 82 na mesec; muške dece bilo je u januaru 137, februaru 166, martu 217 ili prosečno 173 na mesec; ženske dece pak u januaru 178, februaru 197, martu 202 ili 192 prosečno na mesec. Telovežbenih sati imali su vežbači u januaru 6, februaru 6, martu 7 ili prosečno 6 na mesec; vežbačice: u januaru 6, februaru 7, martu 7 ili prosečno 7 na mesec; muški naraščaj: jan. 6, febr. 8, marta 7 ili prosečno 7 na mesec; ženski naraščaj: jan. 5, febr. 7, marta 7 ili prosečno 6 na mesec; muška deca: jan. 6, febr. 8, marta 7 ili prosečno 7 na mesec; ženska deca: jan. 7, febr. 8, marta 7 ili prosečno 7 na mesec. Ukupan broj telovežbenih sati u prvom godišnjem četvrtju iznosio je dakle 122. Telovežbena poseta bila je ovakova: vežbači jan. 418, febr. 418, marta 460, ukupno 1.296; vežbačice jan. 315, febr. 486, marta 403, ukupno 1204; muški naraščaj jan. 473, febr. 629, marta 765, ukupno 1867; ženski naraščaj jan. 324, febr. 343, marta 371, ukupno 1038; muška deca jan. 517, febr. 949, marta 1177, ukupno 2643; ženska deca jan. 968, febr. 1550, marta 1118, ukupno 3636. Celokupna telovežbena poseta iznosila je dakle u prvom tromesečju 11.676 ili prosečno 3892 na mesec. Stoga zaslužuje potpuno priznanje prednjački zbor, koji je svom požrtvovnošću izvršio ovaj veliki rad. Sem toga je ležalo na ramenima prednjaka i prednjačica gotovo i sav duševno-uzgojni rad u vežbaonici, koji se je vršio u kratkim govorima pred vrstom. Ovih je bilo u januaru za članstvo 7, za naraščaj 8, za decu 9, ukupno dakle u januaru 24; u februaru članstvu 8, naraščaju 15, deci 8, ukupno 31; u martu članstvu 4, naraščaju 11, deci 9, ukup. 24. U toku prve godišnje četvrti bilo je dakle kratkih govora pred vrstom za članstvo 19, za naraščaj 34, za decu 26 ili u celosti 79. Ako uzmemo u obzir, da je ove govore slušalo u svemu 3547 lica, onda možemo naslutiti veliku uzgojnu zadaću celokupnoga Sokolstva, kad se već u jednoj samoj jedinici izvrši toliki rad i to jedino od tehničkih radnika. Sem već spomenutog, obavljen je u društvu još ovaj prosvetni rad: u 16-satnom administrativnom tečaju je slušalo 14 predavanja 217 lica. Dalje je bilo u to vreme 6 izleta, 2 razgovora i 11 lutkovnih predstava za decu i 1 za odrasle. Za decu su priredena 2 sela, a sa učiteljima mariborskih škola održana je 1 konferencija. Dana 6. marta je svečano proslavljena 100-godišnjica Tyrševoga rođenja sa lepo uspešnom matinejom.

Rad u drugom tromesečju ispunio, kako sve pokazuje, pripreme za pollet u Prag, a zajedno za 25-godišnjicu, koja će se proslaviti 3 i 5. juna ove godine. Opravdano se možemo nadati, da društvena bilanca ni u iduća 3 meseca neće ni u čem zaostati za uspešima u prošla 3 meseca, već da će društvo po mogućnosti samo sebe natkriti.

M. K-č.

SOKOLSKA ČETA MALA NEDELJA.

Po dobro uspehi uprizaritvi igre »Krst Jugovičev« se vsi odseki pridno pripravljajo na svojo prvo akademijo združeno z materinsko proslavo, ki se vrši na Binkoštno nedeljo dne 15. maja ob 15. uri v Društvenem domu pri Mali Nedelji.

Nastopijo člani in moški naraščaj s telovadnimi točkami. Moški zbor zapoje pesmi: »Ti osrečiti jo hoče« in »Bojno pesem« Mešani zbor pesem: »Ko so fantje proti vasi šli«. Sokolska deca vprizori igrice »V boj za mamič«! Dramski odsek pa spevoigro »Sree in denar«. Svira sokolska godba na pihala. Telovadne točke in spevoigro spremlja godba na lok. Vabimo vsa bratska društva okolice od blizu in daleč, da nas v obilnem številu posetijo. Najlepsi majniški izlet naj bo vsem na Binkoštno nedeljo k Mali Nedelji na prireditev mlade Sokolske čete! Zdravo!

IZ SLOVENJGORSKEGA OKROŽJA.

V nedeljo dne 17. aprila 1932, se je vršila pri nas seja društvenih načelnikov in načelnice slovenjgorskega sokolskega okrožja. Seje so seudeležili načelniki vseh društev in čet okrožja, razen dveh. Na seji se je obravnavalo zadeve, ki se tičejo organizacije telovadnega dela in telovadnih nastopov v okrožju samem. Odločili se je datum za naš okrožni zlet, ki bo 14. avg. 1932. pri Sv. Lenartu. V oktobru se bo vršil že sklenjeni okrožni telovadni in prosvetni tečaj.

Sestanek je vodil okrožni načelnik brat Davorin Polič.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO GACKO.

Tromesečna sednica

seoskih sokolskih četa u Gacku.

Dana 17 aprila održana je tromesečna sednica seoskih sokolskih četa društva Gacko. Na sednici je bilo zastupljeno 12 četa sa svojih 85 delegata. To je bio pravi sabor mladih, ozbiljnih, punih vere, snage i pregalaštva seoskih Sokola. Izvršena je tromesečna smotra rada seoskih neimara i pokazala se ona silna ljubav, ponos i sokolska muškost, koja vodi sve Sokole ovoga kraja i cele Hercegovine kroz teški, ali uzvišeni rad, rad velikog i blagobudnog, narodnom preporodu i ostvarenju naših vekovnih ideala.

Sednici je prisustvovala nemurni sokolski radnik, otac sela i njegovog preporoda br. Čedo Milić, koji je, neobično zadovoljan, pratio rad delegata na sednici i uživao plod svojih zaista teških napora; pozdravljajući Sokole i njihove vode pozivajući ih da ustraju do konačne pobeđe koja kroz Sokolstvo vodi sveopštem preporodu našeg naroda.

Sednicu je otvorio starešina društva Gacko brat Lazo Jeftanović, koji je pozdravio starešinu župe br. Čedu Milića zahvaljujući mu na napornom radu koji ulaže za dobro sela i seljaka, ističući plemeniti gest mostarske župe, što je pre nekoliko dana podelila 6728 kg kukuruza sirotinji sa teritorije ovog društva, zatim pozdravljajući delegate sokolskih četa naglašujući im, da su se sastali u najteže vreme narodnih teškoća. Stoga danas treba najviše moralne snage, ljubavi, vere i čoveštva i to će nam samo doneti dobro i spas. Prazno kukanje ne donosi ništa. Nama je potrebno sačuvati narodni moral i veru u državu. Sokoli su to, stvarno, svojim radom i potvrdili. — Posle toga tajnik društva brat Risto Grdić čita zapisnik prošle tromesečne sednice iz kojeg se konstatovalo, da je sve po njemu izvršeno i da je sokolski rad u ovim krajevima ozbiljan, stvaran, plodonosan i za selo i seljaka spasonosan.

Prešlo se zatim na izveštaje referatna pojedinih četa o radu u ovom tromesečju. Ustanovljuje se veliki uspeh u radu seoskih Sokola. Predmet interesovanja naročito je bio ručni rad, kojeg Sokoli uspešno sprovede tako da su mnoge stvari sami izradili za svoj dom i potrebe, što je od velike koristi. Potrebno je istaknuti moderni čekr za predu koji su skoro sve čete u ovom društvu napravile, te jedna prelja može danas na njemu usukati, koliko 10 prelja, na preslici i vretenu. — Sve su čete u ovoj godini priredile po jednu, a neke i po dve zabave koje su moralno i materijalno dobro uspele i ako je narod u velikoj oskudici i očajnom stanju. Ali, stvarni sokolski rad pridobio je sve, i staro i mlado, da budu otvoreni i pravi prijatelji Sokolstva i sokolskih ideja.

Podneti su mnogi korisni predlozi i utvrđeni programi za durdevdanski uranak, javne vežbe i utakmice koje prestoje.

Potom uzima reč upravitelj poljoprivredne stanice brat Kaluderović, koji veličajući današnji skup Sokola i njihov rad u narodu, prelazi na predavanje o poljoprivredi i stočarstvu, a specijalno u ovim krajevima, te je na završetku srdačno pozdravljen.

Doneti su mnogi važni zaključci, a najposle brat Risto Grdić iznosi na sednicu, koja je trajala tačno 6 sati bez prekida, jedno od najkrupnijih pitanja o kojem Sokoli budno vode računa.

Jugoslovenska Sokolska Matica u Ljubljani

registrovana zadruga s ograničenim jamstvom.

U smislu § 23 pravila sazivlje se

redovna glavna skupština

za petak 20 maja 1932 u 17 sati u prostorijama Narodnog doma u Ljubljani, Tomanova ulica

Dnevni red:

1. Potvrda godišnjeg računa i bilance za god. 1931.
2. Čitanje izveštaja revizije Saveza slov. zadruga,
3. Apsolutorij upravi zadruga.

Glavna skupština može stvarati zaključke, ako je zastupana barem 1/3 svih zadrugara. Ako ih nije toliko, pola sata kasnije na istom mestu i sa istim dnevnim redom drži se druga glavna skupština, koja može stvarati zaključke bez obzira na broj prisutnih (§ 27 pravila).

Ljubljana, dne 26 aprila 1932.

Upravno veće.

čuna, a to je pitanje ishrane stanovništva ovog sresa, te se po ovom pitanju jednoglasno usvojila rezolucija, koja će se podneti merodavnom za što hitniju i obilniju pomoć ovom kraju putem javnih radova, a koja glasi:

Rezolucija

donesena na II tromesečnoj sednici seoskih sokolskih četa društva Gacko, održanoj 17 aprila 1932.

Dvanaest seoskih sokolskih četa društva Gacko, zastupljenih s preko 85 svojih delegata, na svom drugom ovogodišnjem sastanku u prvom redu smatraju za svoju dužnost, da zahvale Nj. V. Kralju, Kraljevskoj vladi, G. Banu Zetske banovine i Crvenom krstu na pomoći, koju pružile našem seljaku ove teške i nesretne zime.

Da nije bilo neumorne brige svih tih faktora, osamdeset po sto stanovništva gatačkog sresa bi bilo izvrtno najstrašniji glad i bolestima, koje bi do temelja satrele ovaj najrasniji i najpatriotskiji kraj naše otadžbine.

Sokoli, kao čuvari narodnih ideala i državne ideje, izvršili su također svoju dužnost. Duh bratstva, ljubavi i solidarnosti u nevolji, duh vere i nade, prostrujio je ovom prilikom svom silom kroz sokolske redove i podigao moral u ovim teškim danima. Primeri rada i preglašavanja bratske župe Mostar i nadčovečanski napori njezinog starešine brata Čede Milica, ulili su i u nas snagu da izdržimo sve one tegobe, kojima smo bili izloženi.

Puni poverenja u sve one, koji rukovode narodnom i državnom sudbinom, Sokoli smatraju za dužnost, da u ovom momentu naglase, da je stanje našeg sela, pored svih istaknutih pomoći, ozbiljno, a postaća očajno, ako ne bude i daljnje pomoći svih državnih faktora. Sa zimom je prebrođena najakutnija faza nevolje, ali je pred nama potpuna katastrofa sela, ako se ona energičnim i pametnim merama blagovremeno ne spreči.

Danas u polovici meseca aprila 90 postotaka seljačkih kuća nema hrane, niti za sedmicu dana. Neminovno se mora nastaviti s davanjem hrane, i to u većim količinama nego dosad, jer je dosad bar u pogodno teklo od vlastitog žita.

I ako se sejanje imalo da počne kroz nekoliko dana, ni deset od sto domaćina u gatačkom sresu nema šta da usije, niti za što da nabavi seme. Ovdje je potrebna najhitnija intervencija, jer će inače sledeća godina biti nesretnija od ove.

Ističemo da je najpotrebnije seme: ječma i krompira.

Gatačkom sresu, kao isključivo stočarskom kraju, preti potpuna propast, ako s prodajom stoke ovako dalje potraje. Ne samo da su cene pale do bescenja, nego je prestala svaka mogućnost prodaje, tako da ni najbogatiji seljak nije u stanju doći do dinara. Smatramo da je danas najveća državnička mudrost naći prođu našoj stoci, jer od toga zavisi spas ili propast ovih krajeva. Ističemo, da bi vojka trebala da se snabdeva kupujući direktno od seljaka i pri tom da se obrati pažnja na naš kraj, jer bi se to bar delomično ublažilo krizu i oživilo promet.

Makar da su finansijske prilike u državi teške mi ipak naglašujemo da bez javnih radova nema spasa za našeg seljaka, niti izlaska iz današnje teške krize.

Prezadužen, bez kredita, bez mogućnosti prodaje, bez mogućnosti ikakve zarade, a nuždan da nabavlja i kupuje čak i svoje proizvode, naš seljak će samo životariti sve dotle, dok se ne oseti jači priliv novca, a to je moguće jedino putem javnih radova, kod kojih bi se zaposlili svi oni koji su nužni zaposlenja.

Javnih radova, koji su i inače na dnevnom redu, i kojima će se svakako morati pristupiti, ima u našem kraju dosta, te spominjemo samo: 1) dovršenje željezničke pruge Ustiprača—Bileća, 2) gradnja ceste Gacko—Piva, 3) dovršenje ceste Gacko—Foča i 4) melioraciju Gatačkog polja.

Sokoli, kao najbolji poznavaoči narodnih potreba, podvlače još jednom hitnost svih ovih mera, koje su danas prva državna nužda, i molimo merodavne, da im poklone svu svoju pažnju.

S verom da izlaz iz ovog teškog stanja može doći samo putem preglašavanja, kako države, tako i svih pojedinaca, Sokoli se zavetuju, da će u radu, štednji, moralnom životu i trezvenosti tražiti svoj spas. S tom verom oni se obraćaju Gospodu Bogu, da im podari snagu, da savlada sve današnje poteškoće.

Dorde J. Tilimbat.

Župa Novo mesto

IZ ŽUPNEGA NAČELNIŠTVA.

V sobotu in nedeljo 16. in 17. aprila so se vršili župni izpiti pod predsedstvom člana S. T. O. br. Dušana Podgornika iz Ljubljane. Od 12 prijavljenih se je udeležilo izpitolov 4 sestre in 3 bratje, ki so v soboto v župni pisarni od 17.30 do 19.30 polagali pismeni izpit. Po sklepu komisije so bili k ustnemu izpitu pripuščeni 3 bratje in 3 sestre, 1 sestra ni dobila pri pismeni nalogi dovolj točk. Ustmeno izpraševanje se je vršilo v telovadnici nove novomeške osnovne šole od 8—12 ure in od 13—17.15. Uspehi kandidatov so bili zadovoljivi. Napravili so župni prednjaški izpit bratje Košir Božo (Novo mesto), Mihelič Vlado (Smarjeta) in Adam Karl (Novo mesto); sestre: Murn Iva (Novo mesto), Čebulj Darinka (Mokronog) in Cibic Dora (Novo mesto).

Istovrstno je položil društveni prednjaški izpit br. Splihl Pavel (Novo mesto). Novim prednjakom in prednjakinjam — mnogo uspehov!

Župno načelništvo je razpisalo na vsa društva in čete predpisane vaje za decu vseh vrst, enako načrt tekem za m. in ž. decu. Za župni izlet, ki bo 12. junija 1932. v Novem mestu, je načelništvo razpisalo tekme za članice, članice in naraščaj na orodju in v prosti telovadbi. Prvikrat se bo tekmovalo tudi v plavanju. V jeseni pa se vrši župna tekma v odbojki za članstvo in naraščaj.

IZ ŽUPNEGA P. O.

Ž. P. O. je imel svojo prvo sejo, na kateri se je vršilo konstituiranje odbora in določil natančen program dela za I. polletje, posebno o sokolskem tisku, ustanovitvi sokolskih zborov, sokolskih javnih knjižnic, ureditvi izveštajev in duševni pripravi za vsesokolski zlet.

Vse podrobno delo je razdeljeno po okrožjih (Mirensko in Novomeško), ki vršita z Ž. T. O. in Ž. P. O. enotno poslovanje v teh in prosvet. delu.

Župa je razdeljena v dve okrožji: Novomeško s sedežem v Toplicah in Mirensko s sedežem v Trebnjem. Obe okrožji prirejata samostojne sestanke društvenih prosvetarjev in tehničarjev.

MIRENSKO SOKOLSKO OKROŽJE.

Ob vstopu v drugo četrtletje sokol. Tyrševega leta naj se v kratkem ožremo na celotno delo društev Mirenskega sokolskega okrožja. Po župnemu občnemu zboru je prešlo v to okrožje tudi sokolsko društvo Žuženberk, ki je bilo dosedaj udeleženo v Novomeškem sokolskem okrožju. S tem šteje vse okrožje 7 društev. Vsa društva, razen St. Ruperta, so v prav zadovoljivem razmahu. Dostojno so bile izvršene Tyrševe proslave s telovadnim in prosvetnim programom pri vseh društvih, ki so pokazale lepo višino tehničnega znanja. V telovadnicah se je marljivo vežbalo pri vseh oddelkih. Telovadilo je v 561 telovadnih urah skupaj 6696 telovadečih. Okrožje šteje v svojih vrstah: 137 sokolskih članov, 59 članice, 154 naraščaja (m. in ž. in 253 dece (m. in ž.), skupaj 603 telovadečih. Lastna doma imata M. Mokronog in Mirna, vsa druga društva telovadijo privatno in v šolah, kar zelo ovira razmah telovadbe. Okrožje je pridobilo v žup. prednjaškem tečaju lepo število dobrih društvenih prednjakov in 1 župno prednjačico, ki so pri društvih že prevzeli delo. Sokolsko društvo St. Janž ustanavlja četi v Trzišču in v Krme-lju, kjer že telovadijo ločeno. Tudi Sokolsko društvo Žuženberk ustanavlja v svojem okolišu dve četi v Dvoru in Selu-Sumpreku. Polagoma se le bu-

de naši Dolenjci. Vsa društva imajo že določene društvene nastope, ki se vrše v juniju in avgustu, poleg teh pa se udeležijo tudi okrožnega zleta 5. junija v St. Janžu, kjer se vrše tudi okrožne tekme in župnega zleta v Novem mestu.

Da tudi v prosvetnem oziru ne zaostajajo društva za delom v telovadnici, kažejo uspehi.

V tem četrtletju je bilo 93 nagovorov pred vrstami, ki so jih podali br. prosvetarji ob raznih prilikah. Lepo število je bilo dramskih predstav, 16 v vsem okrožju. Igrala so vsa društva razen St. Ruperta, ki so priredila tudi medsebojna gostovanja, kar je še dvignilo uspeh te panoge sokolske prosvete. Ostalih prosvetnih prireditelj je bilo 33, od teh 6 kino predstav (Mokronog), 8 koncertov, a zabavnih radi krize nobenih. Izmed prosvetnih panog je zanimivost največji uspeh v sokolskih knjižnicah, ki jih je v okrožju 5 in štejejo 1124 knjige s 342 čitatelji. Največjo knjižnico v okrožju ima Sokolsko društvo Trebnje, ki šteje 602 knjig. V celoti se je tudi prosvetni strani posvečalo vso pažnjo, posebej se je storilo važne sklepe glede razširjenja sokolskega tiska in obvezne naročbe na vse edicije J. S. M., da se z njimi tako enkrat prične širiti sokolska misel tudi med članstvom okrožja.

Uredilo se je končno točno izvrševanje mesečnih tehničnih in prosvetnih izveštajev, ki jih doslej vsa društva do 1. v mesecu redno pošiljajo svojemu okrožnemu vodstvu, ter je s tem dan trden temelj nadaljnega dela. Ob sklepu treba poudariti, da delajo vsa društva v okrožju složno in vlada res pravo sokolsko bratstvo, ki je temelj enako bratskemu viteškemu tekmovanju v telovadnici, ki se je zrcalilo na 2 rednih sejah prosvetarjev in tehničarjev okrožja v Mokronogu (28. marca) in v Trebnjem (3. aprila 1932.), kjer so se podali načrti za posamezne grane.

Sresko načelstvo v Novem mestu je nameravani pešizlet Sok. društev Trebnje, Mirna in St. Lovrene za 1. maja na Čatež in izlet Sok. dr. Žuženberk v Sela-Sumprek prepovedalo, zato se oba izleta preloži na Vnchod, dne 5. maja.

H zaključku javlja okr. načelništvo, da se vrši v nedeljo 8. maja t. l. ob prihodu St. Janžkega vlaka ob 10.30 v Krme-lju v sokolski telovadnici III. redni zbor prosvetarjev in tehničarjev. Program: okrožni in župni zlet. Točen dnevni red, dobite pravočasno! Udeležba za vse prosvetarje in tehničarje okrožja obvezna!

Mirenskemu okrožju — še tako naprej! — Zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO TOPLICE PRI NOVM MESTU

Naraščaj in deca tukajšnjega sokolskega društva sta uprizorila pod vodstvom sestre Paučič-Rozmanove v nedeljo 17. aprila t. l. mladinsko igrano »Pepeška«. Mladi igralci so svojo naložbo dobro rešili in je bilo navzoče občinstvo s prireditelji jako zadovoljno.

Prosvetni odbor je sklenil na svoji zadnji seji sestaviti niz predavanj pred telovadno vrsto ter je poveril br. društvenega prosvetarja, da sestavi najaktualnejše teme za predavanja, nakar jih bo prosvetni odbor odobril ali izpremenil. Odobrene teme si bodo nato člani prosvetnega odbora medsebojno razdelili in sestavili predavanja.

Župa Osijek

IZ UPRAVE ŽUPA.

Prva sednica uprave posle imenovanja nove uprave Sokolske župe Osijek održana je dana 3 aprila o. g. Prisutni: Petrović, Vuičić, Stepanov, Staneti, ing. Kvapil, Safar, Kovalska, Kvapilova, Sulova, Herecogova, Čič, Miler, mr. ph. Borbaš, Dlouhi, Furman, Komadina, Urban, mr. ph. Desati (Valpovo), dr. Nevidal, Oklobdžija, Somborac, dr. Šumanovac (Vinkovci), Švalm, Šapinac (Darda). Starešina srdačno pozdravlja sve prisutne, a naročito braću i sestre, koji po prvi put prisustvuju sednici uprave. Uzima se na znanje rešenje uprave Saveza od 29. marta o. g., kojim je imenovana nova uprava župe. — Zaključuje se održavanje sednice uprave župe svake prve nedelje u mesecu u 9 sati, a sednice izvršnog odbora svake srede u 18.30 sati. Određuju se izveštaji po pojedinim predmetima i obavlja se po dala referata.

Primaju se na znanje imenovanja društvenih uprava i četa kao i provedene likvidacije jedinica, koje su provedene tokom meseca marta po izvršnom odboru. — Određuje se delegacija za Saveznu glavnu skupštinu. — Prima se na znanje, da će župsko glasilo u mesecu maju početi da izlazi i apeluje se na članove uprave, da pripomognu kod prikupljanja pretplatnika. — Prima se na znanje, da je izvršni odbor pojedinim društvima i četama odobrio obročnu otplatu duga u ovoj godini s time, da se ovogodišnji doprinosi uredno i na vreme otplaćuju. — Odobrava se osnutak i imenuje se uprava čete Bapska Novak (društva Sid) sa starešinom Šimić Ivanom, prosvetarom Žužić Marijanom i načelnikom Hlobik Josipom na čelu. — Imenuje se uprava čete Beravci (dru-

štva Dakovo) sa starešinom Žderić Ilijom, prosvetarom Hlavovac Stjepanom i načelnikom Glavačević Nikom na čelu. — Imenuje se uprava čete Čeralije (društva Podr. Slatina) sa starešinom Hergović Karlom, prosvetarom i načelnikom Jovakarić Durom na čelu. — Prima se na znanje, da će se natecanje dece održati 5. juna o. g. u Osijeku. — Zaključuje se, da se nabavi 5 prelaznih nagrada za pobjednike u odbojki za jedinice ove župe. — Uputiće se apel na jača društva kao i na pojedince, da svojim prilozima omoguće ostvarenje ove nabavke. Među članovima uprave župe obećali su odmah priloge braća: Petrović, Dlouhi i dr. Šumanovac. — Zaključuje se također nabaviti kao prelazne darove za natecanje dece dve svilene zastavice na metalnoj šipci i postamentu.

Sednica izvršnog odbora od 6 aprila o. g. (prisutni: Petrović, Vuičić, Stepanov, Staneti, ing. Kvapil, Čič, Miler, Beara, mr. ph. Borbaš, Fišer, Komadina, Urban, Višnjić, Oklobdžija i Somborac) stvorila je sledeće važnije zaključke: Imenuje se uprava Sokolske čete Andrijašević-Rokovci (društva Vinkovci) sa starešinom Igalac Lukom, prosvetarom Užarević Jakšom i načelnikom Jemrić Antunom na čelu. — Imenuje se uprava Sokolske čete Grabarje (društva Pleternica) sa starešinom Varaček Ignjatom, prosvetarom i načelnikom Salopek Stjepanom na čelu. — Odobrava se društvu Brodski Varoš otplata duga za god. 1391 u obrocima do kraja ove godine. — Prima se na znanje, da na poticaj ŽPO-a osnovani tečaj za učenje češkog jezika u Osijeku polazi u Donjem gradu više od 50 tečajaca, a u Gornjem gradu više od 30 njih. Prima se na znanje dopis SPO-a, kojim pripisuje, da je ova župa poslala najveći broj isječaka za saveznu zbirku novinskih isječaka.

Sednica izvršnog odbora od 13 aprila o. g. (prisutni: Petrović, Retl, ing. Kvapil, Staneti, Safar, Čič, Miler, Beara, mr. ph. Borbaš, Fišer, Furman, Komadina, Urban i Oklobdžija) stvorila je sledeće važnije zaključke: Odobrava se osnutak i imenuje se uprava Sokolske čete Vaška (društva Sopje) sa starešinom Hausman Josipom, prosvetarom i načelnikom Šihardom na čelu. — Odbija se predlog društva Vinkovci o subvenciji fanfare društva Vinkovci i Osijek Donji grad za polazak u Prag na svesokolski slet kao župska fanfara, jer župa nema materijalne mogućnosti. — Odobrava se šiljanje po 1 primerak knjige Pergla: »Penjala i t. d.« svim jedinicama ove župe s tim, da se jedinice sa iznosom od Din 10 zaduže. — Prima se na znanje, da je brat dr. Šumanovac (Vinkovci) prikupio 35 pretplatnika, a brat dr. Nevidal 20 pretplatnika na župsko glasilo »Bratstvo«. — Ovlašćuje se brat starešina župe, da se stavi u pregovore sa Savezom i sa župom Novi Sad u pogledu iznajmljivanja broda za prevoz članova užupljenih jedinica na svesokolski slet vodenim putem do Bratislave i natrag, ako na ovaj način prevoza pristanu područne jedinice župe. Definitivan zaključak po ovom pitanju doneće se tek onda, kada budu prikupljeni potrebni podaci.

Sednica izvršnog odbora, održana dne 20 aprila o. g. (prisutni: Petrović, Retl, Vuičić, ing. Kvapil, Staneti, Čič, Miler, Beara, mr. ph. Borbaš, Furman, Urban, dr. Nevidal i Somborac), stvorila je sledeće važnije zaključke: Odobrava se osnutak i imenuje četa Jame-na (društva Sid), imenuje se uprava čete Novi Jankovci (društva Vinkovci) sa starešinom Vunduk Stankom, prosvetarom Jagarinac Vladimirom i načelnikom Matanović Ilijom na čelu; imenuje se uprava čete Gorjani (društva Dakovo) sa starešinom Perić Stipom, prosvetarom Seleš Vojkom i načelnikom Delatović Ivanom na čelu; imenuje se uprava društva Habjanovci sa starešinom Kaluder Matijom, prosvetarom Papla Marijom i načelnikom Matošević Antunom na čelu; imenuje se uprava čete Zdenci (društva Orahovica) sa starešinom Popić Pavlom, prosvetarom Tomac Eduardom i načelnikom Čakalić Ivom na čelu. — Prihvata se predlog pročelnika zdravstvenog oteka brata dra. A. Nevidala o apelu, koji se putem okružnice ima uputiti na naše jedinice, da si nabave potrebne lekove za svoje ručne apoteke. — Prima se na znanje predlog brata načelnika župe, da se u buduću pri pretvaranju četa u društva sasluga i mišljenje načelnika dotičnog okružja naročito u tom pravcu, da li dotična jedinica ima uslova za društvo i u telovežbenom pravcu. — Na predlog pretsednika ŽPO-a imenuje se sledeća braća za članove Prosvetnog odbora župe: Ilija Beara, mr. ph. Stjepan Borbaš, dr. Nikola Čepinac, mr. ph. Ferdo Desati (Valpovo), Dragutin Dir, Ilija Knežević, Slavko Kovačević, dr. Ilija Mamuzić, Ivo Maričić, Sofija Milojčić, dr. August Nevidal, Vladimir Rutar, Radoje Stepanov, Josip Senberger, Ljudevit Seterlajn, Antun Urban, Milan Vakanjac i Pavle Vuksan, a brat načelnik župe ing. Miloš Kvapil ulazi kao izaslanik TOŽ. — Pretsednik ŽPO-a izveštjuje, da je na natečaj SPO-a za stipendijsko mesto za prosvetnu školu COS stigla samo jedna molba i to prosvetara Sokolskog društva Kaptol brata Jindre Požara,

te naš prosvetni odbor ima tu moćbu, pošto pokupi podatke, sprovediti SPO. — Konačno se još stavlja u dužnost župskom lekaru, da u sporazumu sa braćom dr. D. Župnikom i dr. D. Ermanom izradi pravilnik zdravstvenog oteka, koji će se nakon prihvata u sednici uprave župe dostaviti na proćuvanje i eventualni prihvrat bratstvom Savezu.

IZ NAČELNIŠTVA ŽUPE.

U subotu 9 aprila završen je sedmodnevni okružni prednjački tečaj u Našicama. Tečaj je polazio 22 učenika sa područja Sokolskog okružja Našice.

Program tečaja izradilo je načelništvo župe. Obuka je održana dnevno po 8 sati. Predavanja i praktična vežbanja pohađana su vrlo marljivo, interes je bio odličan, disciplina uzorna. Opći uspeh — obzirom na početnički materijal — dobar. Tokom tečaja izostao je 1 polaznik.

Organizaciju tečaja sproveli su po uputama Načelništva župe braća M. Mogorović, načelnik okružja i E. Veček, prosvetni nadzornik okružja. Tehnički je tečaj vodio brat F. Babić, II zamenik načelnika župe sa bratom D. Glasnerom, III zamenikom načelnika župe. Ostali nastavnici su bili braća: Mogorović, Veček, ing. Rohr, Mayer Ante i Drago Novak, dr. Oštrić, dr. Lariš i Heršković. Polaznici tečaja bili su smešteni u kući tvrtke »Krdija«, koju je stavio besplatno na raspoloženje starešina Sokolskog društva brat ing. Pero Rohr.

IZVEŠTAJ O PREGLEDU SOKOLSKIH OKRUŽJA ŽUPE OSIJEK.

Na temelju zaključka Načelništva župe i u sporazumu sa načelnicima svih Sokolskih okružja, određen je bio na sednici načelnika okružja, održanoj 7 februara o. g. u Osijeku, raspored sednica pojedinih okružja i to:

13 februara u večer okružje Dakovo u Dakovu;
14 februara dopodne okružje Slavonki Brod u Slav. Brodu;
21 februara dopodne okružje Donji Miholjac u Donjem Miholjcu;
21 februara popodne okružje Podravska Slatina u Podravskoj Slatini;
28 februara dopodne okružja Vukovar i Vinkovci zajedno u Vinkovcima;
20 marta dopodne okružje Osijek u Osijeku Donjem gradu;
20 marta popodne okružje Našice u Našicama;
28 marta dopodne okružje Slavonka Požega u Slav. Požegi.

Ujedno je utvrđen i raspored tih sednica: izveštaj načelnika okružja, izveštaji načelnika društava i četa o brojnom stanju vežbača i o stanju priprema za Prag, izveštaji načelnika župe o ovogodišnjim priredbama i predlozi za formiranje okružnih načelništava i okružne priredbe u 1932 godini.

Sve su se sednice održale prema gornjem rasporedu i svima — izuzev u Podravskoj Slatini — prisustvovao je i načelnik župe sa članovima TO, koji su nakon sednice pregledali proste vežbe svih kategorija. U Podravskoj Slatini zastupao je načelništvo brat J. Safar, I zamenik načelnika župe.

Općenito se konstatovalo, da pripreme za Prag odnosno za župsko natecanje kod kategorije članstva i naraštaja prilično napreduju. Sasvim protivno, priprema dečijih kategorija bila je minimalna. Većina jedinica su zbog zime obustavila uopšte vežbe sa decom. To je načelništvo župe rukovodilo, da predloži zboru društvenih načelnika, da se omladinski slet za ovu godinu ne održi.

Na svim sednicama podneti su od strane članova župskog načelništva upute za ovogodišnje župske priredbe naročito za natecanje dece i naraštaja kao i za »Tyrševu štafetu«, koja je priredba svugde primljena sa mnogo razumevanja i simpatije.

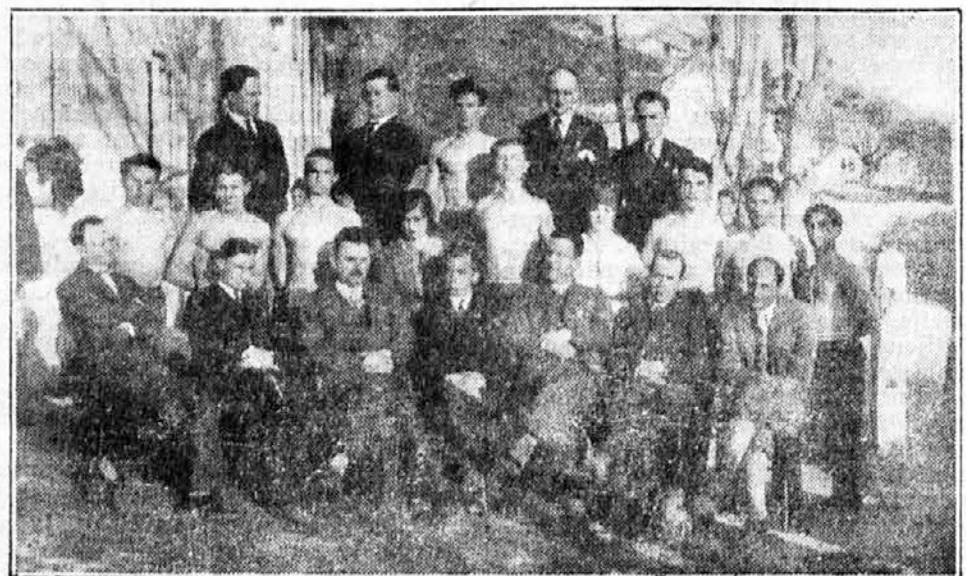
Na žalost, kod mnogih sednica okružja bila je znatna apstinencija jedinica, tako da se zaključilo, da načelništvo župe strogo te jedinice opomene. Važniji zaključci pojedinih okružja bili su sledeći:

Dakovo: zastupane jedinice: Dakovo, Vel. Kapanica, čete: Đakovačka Slatnica, Beravci, Gorjanci, Vrpolje, Strizivojna, Budrovci, Semelci, Tomašanci, Gorjanski Ivanovci i Đakovački Selci; nezastupane jedinice: Bračevići, Beketinci, Pridvorje, Preslatinci, Čajkovci.

Okružje neće ove godine prirediti okružni slet. Okružni prednjački tečaj se održava u Dakovu (subotom uveče i nedeljom). Odaziv je dobar. Čete, gde nema prostorija za vežbanje, su upućene da traže prostorije u osnovnim školama. Načelnici četa upućeni da traže od tajnika predavanja tehničke pošte na vreme. Predlog glede sastava načelništva okružja prepušten je Sokolskom društvu Dakovo, odnosno prednjačkom zboru tog društva.

Slavonski Brod: zastupane jedinice: Slav. Brod, Brodski Varoš, Garčin, Nova Kapela-Batrina, Orlovac, Sibinj, Slobodnica, Lužani, Podvinje i Andrijevci; nezastupane jedinice: Brodski Drenovac, Trnjani i Svilaj.

Na sednici podnesen je izveštaj o 6-dnevnom okružnom prednjačkom tečaju koji je održan od 18—23 januara ove godine u Sibinju. Tečaj je vo-

Sa prednjačkog tečaja Sokolskog društva Ljubuški (Župa Mostar)

dio načelnik okružja brat D. Dequai. Odaziv dobar (23 učesnika). Okružni slet održaće se 6. septembra. Mesto određuje se naknadno. U okružno načelnikstvo predloženi: načelnik Dragutin Dequal iz Slav. Broda, zamjenik Andrija Šiber iz Sibirja. U načelnikstvo će se kooptirati još neki članovi radi bolje podele rada.

Donji Miholjac: Zastupane jedinice: Bešić, Beničanački Magadenovac, Čadavica, Donji Miholjac, Kapelna, Valpovo, Viljevo; nezastupane jedinice: Podr. Moslavina, Torjanci, Podravska Podgajci.

Načelnik zaključeno, da se okružni slet priredi iz sleta u Pragu. Mesto i datum određuje se na idućoj sednici okružja, koja će se održati ili u Bešiću ili u Valpovu. Za okružno načelnikstvo: načelnik brat Dragutin Glasner iz Donjeg Miholja, 1. zamjenik Ivica Abramčić iz Valpova, 2. zamjenik Josip Fekeć iz Beničanačkog Magadenovca.

Podravska Slatina: Zastupane su bile sve jedinice toga okružja osim čet. Noskoveci, koja se na vreme ispričala.

Zaključeno je, da se okružni slet održi u Podravskoj Slatini 5. juna o. g. Predloženo načelnikstvo okružja: načelnik Đoko Radinović iz Podravske Slatine, zamjenik Radivoj Avirović iz Gornjiholjca, načelnica Anka Borovac iz Podravske Slatine.

Vukovar: Zastupane jedinice: Berak, Bobota, Erdevik, Petrović, Sotin, Svinjarević, Šid, Ilača, Sidski Banovci, Trpinja, Tompojevci, Tovarnik, Vukovar, Lovas i Vera; nezastupane jedinice: Dalj, Bingula, Kukujević i Berkasovo.

Društva Šid i Tovarnik date su upute glede priredbi društvenih prednjačkih tečajeva. Naglašeno, da rasporedi moraju biti unapred odobreni po načelnikstvu župe. Zaključeno je održati okružni slet u Šidu, iz praškog sleta. Datum će se odrediti naknadno. Za načelnika okružja predloženi brat Andrija Šijanović iz Vukovara.

Vinkovci: Zastupane jedinice: Babina Greda, Komletinci, Nijemci, Otok, Vinkovci, Andrijašević-Rokovci, Černa, Mirkovci, Novi Jankovci, Novo Selo, Ostrovo, Privlaka, Retkovci, Slakovci, Stari Mikanovci, Vrbanja, Zupanja; nezastupane jedinice: Soljani, Antin, Gaboš, Ivankovo, Jarmina, Lazze, Markušica, Podgrađe, Stitar, Gradiste, Nuštar.

Glede okružnog sleta nije bio donesen zaključak. Stvar će se ponovno raspraviti na idućoj sednici okružja. Primljeno je na znanje da načelnik župe ima u programu razdiobu okružja. Predlog glede sastava načelnikstva župe saopšten je prednjačkom zboru Sokolskog društva Vinkovci.

Osijek: Zastupane jedinice: Beli Manastir, Tenja, Čepin, Petlovac, Darda, Habjanovci, Osijek Donji grad, Petrijevci, Baranjsko Petrovo Selo, Lug, Bilje, Tenjski Antunovci; nezastupane jedinice: Osijek Gornji grad, Batina, Knežev, Jagodnjak, Draz-Gajić.

Zaključeno je održati 12. juna u Dardi javni ač. Učesće je obavezno za sve jedinice u Baranji kao i za oba osječka društva. Ostalim jedinicama po mogućnosti. Tom prilikom razvije Sokolsko društvo Darda svoju društvenu zastavu. U stvari sastava načelnikstva okružja zaključeno, prepustiti stvar TOZ.

Našice: Zastupane jedinice: Našice, Đurđenovac, Feričanci, Bankovci, Koška, Donja Motičina, Naškić Markovac, Velimirovac, Podgorac, Čačinci, Orahovica; nezastupane jedinice: Budimci i Zdeni.

Zaključeno je, da se održi od 3 do 10. aprila u Našicama okružni prednjački tečaj. Okružni slet neće se ove godine održati. U načelnikstvo okružja predloženi su: načelnik Matko Mogorović iz Našica, 1. zamjenik Dragutin Majer iz Našica, 2. zamjenik Dragutin Bilj iz Đurđenovca; načelnica sestra Zivana Kostić iz Našica.

Slavonska Požega: Zastupane jedinice: Slavonska Požega, Jokšić, Kaptol, Kutjevo, Mihaljevci, Pleternica, Požeški Brestovac, Radovanci, Velika, Grabarje; nezastupane jedinice: Bekteško Gradište, Vilić Selo.

Zaključeno je održati 18. septembra okružni slet u Slavonskoj Požegi.

Ujedno je postignut dogovor glede sudjelovanja na javnim časovima pojedinih društava i četa.

Predlog za sastav načelnikstva okružja prepušten je prednjačkom zboru društva Slavonska Požega.

Ing. Miloš Kvapil.

IZ PROSVETNOG ODBORA ŽUPE.

Dana 21. aprila o. g., održana je u 20.30 sati prva sednica ŽPO-a posle imenovanja nove uprave pod pretjedanjem predsjednika Prosvetnog odbora župe brata Aleksa F. Stanetića. Sednici se prisustvovali u ime Načelnikstva župe brat ing. Miloš Kvapil, a u ime zdravstvenog oteka župe brat dr. August Nevidal. Predsjednik ŽPO-a izneo je smernice i program rada, koji bi bio u skladu sa planom prosvetnog rada ŽPO-a, a ujedno i nastavak programa rada ŽPO-a. Narocito trebaće forsirati razne nedovršene lanjske akcije, a uporedo sa tim izgrađivati nove grane prosvetnog rada, kojima se kod nas nije do sada posvećivala dovoljna pažnja. Zatim je provedena podjela rada i konstituiranje odbora ovako: Potpredsjednik: Dr. Ilija Mamuzić, tajnik Ivo Maričić, novinar: Aleksandar F. Stanetić, izvestilac za narodno prosvetovanje dr. Nikola Čepinac, knjižničar i izvestilac za širenje sok. štampa Ilija Beara, izvestilac za prosvetnu statistiku Vladimir Rutar, izvestilac za zbirku novinskih isečaka: Ilija Knežević, izvestilac za zbirku slika i fotografija: Sofija Milojčevićeva, izvestilac za pozorišne oteke i lutkarstvo: Slavko Kovačević, izvestilac za trezvenjaštvo: Milan Vakanjac, izvestilac za umetnička pitanja: Ljudevit Seterlaj, izvestilac za muzička pitanja: Antun Urban, izvestilac za radio i film: Josip Senberger, zapisničar: Dragutin Dir. te članovi odbora, kojima za sada nije dodeljena naročita referada u ŽPO-u: Radoje Stepanov, Stjepan Svajcer (zamjenik prosvetnog nadzornika za osječko okružje), mr. ph. Stjepan Borbaš i Pavle Vuksan. Izabran je naročiti oteč za taborovanje i izlete, u koji su ušli braća: Stepanov, dr. Čepinac, ing. Kvapil, dr. Nevidal i Vuksan. Kao vanjski član ostao je i nadalje mr. ph. Ferdo Desati (Valpovo). Pošto se još razvila iscrpna rasprava o župskom knjižnici, župskom glasilu, prosv. stat. službi i drugim granama prosv. rada u župi, prešlo se konačno i na pitanje prosv. nadzornika okružja. Potvrđeni su ponovo dosadašnji prosvetni nadzornici za okružja: Donji Miholjac: Jovan Šepa, Đakovo: Andro Morić, Našice: Evgenije Veček, Osijek: Stevan Šapina, zamjenik Stjepan Svajcer, Podr. Slatina: Milan Šulc, Slav. Brod: Tanasije Ilić, Vukovar: Ivo De Polod. Za okružja Slav. Požega i Vinkovci imenovane se prosv. nadzornici naknadno. Bilo je još govora o jednoj važnoj zamisli: o centralnom prosvetnom odboru za sve zajedničke sok. prosv. potpate u samom Osijeku. U taj odbor delegirane ŽPO kao i Prosvetni odbori osječkih Sokolskih društava Gornji i Donji grad po tri delegata, te će tome odboru biti stavljeno u dužnost, da provede najpraktičniju kolaboraciju u svim granama prosvetnog rada. U 10.20 sati zaključena je sednica.

IZ NAŠIH DRUŠTAVA I ČETA.

Sok. četa Beraveć priredila je 28. III na Uskrsni ponedjeljak, svoju prvu diletantsku predstavu. Iako krajnja nestajica novca, ponešto i nehai i nerazumevanje, a u dobroj meri i neraspoloženje sa strane jednog dela konzervativnih elemenata protiv Sokola, ipak je priredba vrlo dobro uspjela. Moralni uspjeh je postignut potpuno i materijalni je zadovoljio.

Davani su »Prosac bez ljubavi« i »Nasamareni lihvare«. Oba su komada odigrali diletanti dobro. Na vedrim licima posetnika i u neprislom i naravnom smehu njihovu odražavalo se trajno i veselo raspoloženje čitave pretstave.

Sokolsko obeležje dalo je ovaj priredbi nekoliko sok. predigara, medijigara, vežbi i skupina, koje su izvela veća muška i ženska deca i članovi. Muška su deca izvela predigru od J. Taboreka, a iz skupine lepeza (kombinacijom i premeštajem) još jednu skupinu. Devojčice su izvele 1. vežbu deo A. i B. od O. Sedmajerove. Na kraju su članovi, — njih 10 na broju, izveli vrlo lepu skupinu. Bilo ih je bilo pogledati: sve pristali i snažni momci. Zato su i burnim pljeskom pozdravljeni.

Prosvetar čete izrekao je još u početku pretstave lagan i za seljački svet razumljiv proslav, u kojem je jednostavnim rečima obrazložio misao, zadacu i cilj Sokolstva.

Posle pretstave nastavilo se zabavom. Mladost se je do mile volje napievala i naigrala! Istina, popilo se i potrošilo vrlo malo, jer zaista nema novca, ali je svejedno bilo živo i veselo. I bolja i lepša je takova umerenost, nego rasposajanost. To i dolikuje Sokolima!

Sokolska četa Gorjani priredila je na drugi dan Uskrsa dve sokolske priredbe. Popodne se je davao igrokaz za decu u školi, a u več. u 8 sati za odrasle.

Sokolsko društvo Podr. Slatina proslavilo je također veoma svečano stogodišnjicu. Održana je svečana sed-

nica uprave društva uz učestvovanje predstavnika vlasti i korporacija. Posle otpevanja himne održao je predavanje brat M. Šolc, prosv. nadzornik za okružje i prosvetar Sok. društva Slatina. Zatim je sledilo još nekoliko rodoljubivih pesama, a svečanost je završena igrankom u najboljem raspoloženju.

Sokolsko društvo Podravska Slatina održalo je 3. o. m. prvu sednicu posle imenovanja, na kojoj je provedeno konstituisanje uprave. Na glavnoj skupštini bila je izabrana a po župi potvrđena sledeća uprava: starešina ing. Pero Kovačević, zamjenik starešine dr. Edo Zmečac, prosvetar Milan Šulc, načelnik Đorđe Radinović, zamjenik načelnika Božo Pištelčić, načelnica Anka Borovac, zamjenica načelnice Anka Kavgić, tajnik Marko Drobac. Članovi uprave: Miloš Blagojević, Miloš Trbojević, Martin Kapić, Bogdan Filipović, Stjepan Resler i Slavko Vincenc. Zamjenici članova uprave: Krsta Janković, Jefko Pjevač, ing. Stjepan Ravnika, ing. Jovan Jovanović, Mirko Viler i Drag. Kelemen. Dužnost blagajnika poverena je bratu Milošu Blagojeviću, a za statističara je izabran brat Martin Kapić. U Prosvetni odbor delegiraju se: potpredsjednik Milan Šulc, članovi Mara Ivanić, Marija Šulc, Milan Poznić i Ljudevit Miholjević. Prednjački zbor sastavljaju: načelnik D. Radinović, načelnica A. Borovac i članovi: Božo Pištelčić, Milan Petričić, Mirko Viler i Anka Kavgić. Zdravstveni oteč je sastavljen ovako: Dr. Edo Zmečac, dr. Franjo Mrkvička i mr. ph. Slavko Beck, te konačno je pročelnik pevačkog oteka: Milan Šulc.

Sokolska četa Slakovci priredila je 3. aprila o. g. sokolsku zabavu. Istoga dana položili su članovi čete svečani sokolski zavet. Zabava je bila u več. te je vrlo dobro uspjela. Davani su igrokazi: »Čestitam« i »Sokolski nadzornik«. Sokolska deca odigrala su »Tri želje«. Ne može se reći, koji je od ova tri igrokaza bolje uspeo. Posetioci su bili iznenađeni, a naročito odličnom igrom sokolske dece. Uvečavanje tih igrokaza bilo je u rukama prosvetara čete, koji je sa sok. omladinom i školskom decom priredio već više uspešnih zabava, koje su vazda dobro posjećivane te su tako moralno odlično uspele.

Sokolsko društvo Sotin održalo je svoju proslavu stogodišnjice rođenja dra. Miroslava Tyrša dana 13. marta o. godine u sokolskim prostorijama. Na toj svečanosti su održali veoma uspešna prigodna predavanja tajnik društva i brat Stjepan Majovski.

Sokolsko društvo Sibirj već sa svim svojim kategorijama vežba u svom lepom, novom domu, pošto se je rad oko dovršenja glavnih prostorija obavljao i preko zime. Na uskrsni ponedjeljak priredilo je društvo zabavu, a na programu su bile aktovke: »On i Ona«, »A sad laku noć« i »Braća buras«. Igrokazi su dobro odigrani. Pozorišni oteč sada uvečava »Ministarku« od Nušića.

Sokolska četa Velimirovac ima na prodaju projekcioni kino-aparat »Pathe Baby« u potpuno dobrom stanju 40% popusta od nabavne cene. Interesenti neka se obrate na upravu čete.

Sokolska četa Vrbanja proslavila je Tyrševu stogodišnjicu na osobito svečan način 3. o. m. Brat Aco Jurčević otvorio je priredbu pozdravnim govorom. Zatim je prosvetar brat Nikola Milanović održao odlično predavanje o velikom osnivaču Sokolstva. Sledilo je pevanje, deklamovanje, te vežbe sokolske dece, nastajanja i članova čete. Sledili su igrokazi »U nastavičkom sobi« i »Ženidba iz potrebe«. Izvedba je potpuno uspjela. Ova je priredba dokazala, da je interes meštana za sokolsku stvar sve veći. Kulminacija je bila u zadnjoj tački »Slava Tyršu!« Posle programa razvilo se veselo narodno kolo. Ovom priredbom je učvršćen sokolski rad u Vrbani.

Župa Sarajevo

POLOŽILI DRUŠTVENI PREDNJAČKI ISPIT.

Na 31. januara o. g. položili su društveni prednjački ispit i proglašeni sledeća braća, članovi društva Foča: Selimović Alija, Granov Ilbro, Zečević Spaso, Rašidkadić Šerif, Sunarić Milutin, Lomigora Edhem, Jeremić Boško i Pejević Pero.

Na 28. februara o. g. položili su društveni prednjački ispit i proglašeni sledeća braća i sestre, članovi društva Travnik: Petronijević Mile, Ivanović Ivan, Smailkadić Akif, Šebrek Alojz, Stanić Nevenka, Janošević Nata, Jovanović Angelina i Sajko Dragica.

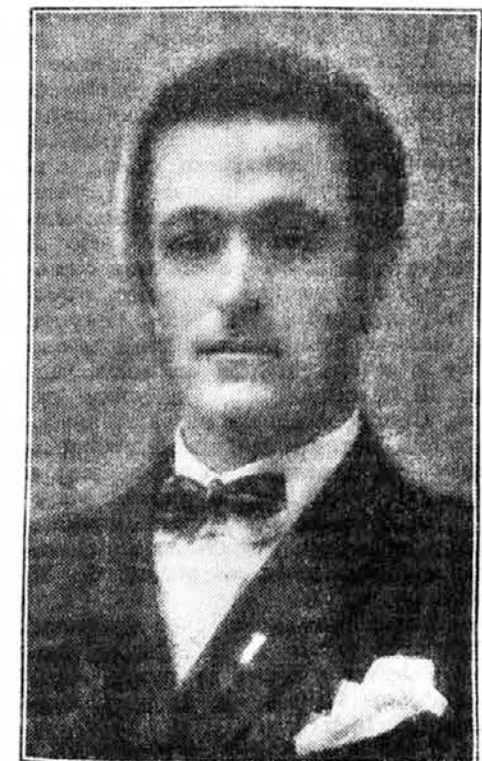
Župa Split

SOKOLSKO DRUŠTVO VIS

† Brat Mgr. phar. Andeo Siminiati
Preminuo je u Beču dne 17. IV tek. god. Čudne li sudbine! Grad, koji ga je odbijao oduvek kao politički centar, jer se politika toga grada oduvek kosila sa našim narodnim interesima, a privlačio kao kulturni, jer je u njemu studirao više nauke, taj grad primio je njegove smrtne ostatke. Otišao je tamo da nađe laka

svojoj teškoj bolesti, ali nije bilo pomoći, jer je on drugi dan nakon operacije preminuo u 39. godini života, pun poleta i života, te svakojakih nada, koje su u njega polagali prijatelji Sokola i naše Sokolsko društvo.

Teška je morala biti bol milog pokojnika, ako je znao da će njegovi smrtni ostaci počivati u tuđoj zemlji, a ne u domovini, Jugoslaviji, koju je on toliko ljubio. Teško je morao da prokuša bol, kad je znao da ostavlja malu kćerku, ljubljenu suprugu, staru majku i troje braće, koji su se ljubili i međusobno pazili, tako da je u toj obitelji postojao uzorom sklad.

† Brat Mgr. phar. Andeo Siminiati

Pokojni brat Siminiati ogranak je rodoljubne i zaslužne viške obitelji, koja se oduvek isticala u svakom nacionalnom pokretu, te ima velike zasluge za buđenje nacionalne svesti. Odgojen u tom patriotskom duhu, on je znao da se svakom zgodom iskaže kao što treba. Mnogostran i plodan je bio njegov rad. Vidimo ga kako osniva organizaciju Jadranske straže u Visu, čiji je bio prvi i dugogodišnji potpredsjednik. Jedan je od osnivača Jugoslovenske maticе, čiji je bio potpredsjednik dugo godina te napokon član uprave, a bio je i potpredsjednik »Orjuna«. Od dana oslobođenja bio je skoro uvek u upravi viškog Sokola, bilo to kao prosvetar, tajnik ili blagajnik, a godine 1928 bio je izabran starešinom društva. Veliku je ljubav uvek iskazivao za sokolsku misao, kojoj je odano i verno služio. Njegovu držanje u svakoj prigodi bilo je otvoreno, iskreno i sokolsko, pak nam je bio vodom i uzornim inicijatorom svakog dobrog dela. Bio je uzor svakome Sokolu, koji u javnom tili u privatnom životu. Njegov nastup bio je blag, bratski i prijateljski prema svakome, tako da bi na prvi mah osvojio svake srece. U potrebi je znao da bude odlučan i energičan, revoltirao bi se na svaku nepravdu, te ju je pobijao, smatrajući da je to njegova dužnost kao karaktera čoveka i kao pravog Sokola. Njegovom smrću gube prijatelji — kojih je on imao veliki broj — nenadoknadivog druga, jer je današnje doba teško naći takvog idealnog i karakternog čoveka i borca za pravdu.

U mestu nebi bilo ni jedne nacionalne priredbe, kojoj on nebi sudelovao, bilo to kao voda, bilo kao glavni inicijator. Svuda smo ga videli, svuda se čula i uvažavala njegova reč. U odboru za doček Nj. Velicanstva Kralja u Visu, u odboru za doček prve ratne lađe, u odboru za doček naše vojske nakon evakuacije Italijana, on je bio svemu tome duša. Za vreme italijanske okupacije u Visu bio je uhapšen, te mu je pretiela smrt od nahućane rulje italijanskih mornara, koji su mu i bodež pod grlo podmetali, a sve radi njegovog nacionalnog rada u tim teškim časovima za naš narod, zbog čega on nije mogao da postrance promatra tuđinske pro-

gone. Morao je pače da se za kratko vreme iseli iz Visa radi ozbiljnih pretnja tuđinca, kojemu je on bio trn u oku.

Nakon rasula Austrije prihvaća se i učestvuje u svakoj akciji, koja bi mogla doprineti da se ovi krajevi pridruže ostaloj braći, koja su već tada bila slobodna i ujedinjena. Stoga neumorno radi na sakupljanju narodnoga dara te ujedno radi na sakupljanju potpisa za plebiscit.

Pokojni brat Siminiati živo je učestvovao i u političkom životu. Kao takav bio je kandidiran za vreme izbora za oblasnu skupštinu za varoš Vis godine 1928 kao oblasni poslanik. Napokon bio je godine 1929 izabran kao prisjednik Viške općine.

Za zasluge na nacionalnom polju bio je odlikovan ordenom sv. Save IV stepena.

Kao javni tako i obiteljski njegov život bio je uzoran. U svome zvanju kao lekarnik, spreman i savestan i prema svakome ljubezan, bio je poštovan i cenjen ne samo u mestu nego i van ovoga. U slobodnim časovima pokojnik se je bavio i naukom.

Iako je umro mlad, iako je moglo od njega da ima još mnogo dobra i korisna, on je ipak sav svoj život ispunio neumornim i požrtvovnim radom po onoj sokolskoj: »bez koristi i slave«. On je imao uspeha, jer je uvek radio za dobru i poštenu stvar, dobrim i poštenim sredstvima, pak neka stoga bude uzorom svim Sokolima.

Neka mu je stoga večna slava! Neka mu bude sačuvana trajna uspomena u sokolskim redovima!

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO CERNIK-ČAVLE

Sokol. društvo Cernik-Čavle proslavilo je dne 6. III o. g. na osobito svečan način 100-godišnjicu rođenja osnivača Sokolstva dra. Miroslava Tyrša. Da bi proslava velikog osnivača Sokolstva što svečanije uspjela, društvo je na svečanost pozvalo sve mesne kulturne i humanitarne ustanove, državna nadležstva i okolna susedna društva, koja su se u vrlo lepom broju odazvala. — Svečana sokolska sednica održavala se u školskoj dvorani u Cerniku, koja je bila u tu svrhu vanredno ukusno dekorirana.

U 11 i po sati otvorio je svečanu sednicu društveni starešina brat dr. Lukanović kratkim nagovorom i predao reč bratu prosvetaru S. Dubrovicu. Prosvetar je održao vrlo opširno predavanje o osnutku Sokolstva i o životu i radu Tyrša, prikazavši njegov ideološki i organizatorski rad kao prvog pokretača Sokolstva. Posle predavanja nastupio je sokolski muški pevački zbor, koji je vrlo lepo i skladno otpjevao češkoslovačku i jugoslovensku himnu i par narodnih pesama. Pevači bili su od prisutnih nagrađeni dugotrajnim aplauzom, pače na opšti zahtev morali su neke pesme i opetovati. Iza pevanja brat starešina zaključio je ovu vanredno uspešnu svečanost. Na večer društvo je priredilo akademiju, na kojoj su nastupile sve kategorije, koje su svoje vežbe izvele skladno i precizno, a osobito muški naraštaj.

Akademija je u moralnom pogledu vrlo dobro uspjela, a u materijalnom slabo, jer nam priredbe slabo posećuju nesokoli. U tom pogledu, nažalost, prednjače im osobito naša starija braća i sestre. — N. M.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO BIOGRAD NA MORU

U nedelju 17. aprila 1932 održao je ovo društvo proslavu stogodišnjice rođenja osnivača Sokolstva, brata dr. Miroslava Tyrša. Proslava je započela svečanom sednicom društvene uprave. Sednici je otvorio starešina društva brat Ivo Pelicarić, pozdravio prisutnu braću i predao reč bratu prosvetaru Milanu Ražemu. Brat Ražem održao je predavanje u kojem je potanko razložio život i rad dra. Miroslava Tyrša te njegove zasluge za Sokolstvo. Prisutna braća pažljivo su saslušala predavanje brata Ražema i na koncu, na njegov poziv, kliknuli trokratni »Sla-

Sokolska četa Vidovec (Župa Varaždin)

va dru Miroslavu Tyršu. Posle toga brat starešina dao je reč potstarešini br. Milanu Kostiću, koji je prigodno, u vezi s uspomenom na dra Tyršu, potaknuo prisutnu braću na što intenzivniji rad u Sokolstvu, pogotovo ovde na izloženoj tačci naše domovine. Ističe žalostnu činjenicu da na proslavi nisu prisutna mnoga braća, koja su obzirom na svoje zvanje u prvom redu pozvana da sarađuju u Sokolstvu. Nato je brat starešina, pozdravivši prisutnu braću sa sokolskim »Zdravo« i kliknuvši još jednom »Slava neumrlom Tyršu« zaključio proslavu.

SOKOLSKO DRUŠTVO PASMAN

Sokolska župa Šibenik-Zadar odobrila je svojim aktom br. 329 od 11 marta ov. god. novu upravu ovog društva za 1932. god.

Članovi su uprave sledeća braća: starešina Pedisić Dragutin, zam. starešine Matulić Ivan, tajnik Vigato Zdenko, blagajnik Marčić Šimun, prosvetar Vigato Ivan i načelnik Magić Dragoimir; odbornici: Bellini Anton i Madjerić Krsto; revizori: Madjerić Šimun i Gregor Kuzman.

Župa Varaždin

IZ ŽUPE.

31 marta o. g. održani su sastanci upravnog i tehničkog odbora župe. Sastav tehničkog odbora je sledeći: načelnik Stare Josip, I zam. načelnika Ivan Musić (Ludbreg), načelnica Marija Stech (Varaždin), zam. načelnice Stefica Madarić (Ludbreg) i Marija Gudel (Čakovec). Članovi i članice: Zvonko Suligoj, Mihajlo Kovačević, Viktor Suligoj, Julije Kovačević, Ema Semrekar i Zdenka Volovšek (Varaždin), dr. Oto Šantel (Lepoglava) te Milan Gobec (Ivanec).

Tehnički odbor izdao je sledeća uputstva za I župski slet na 4 i 5 juna o. g.: 4 juna u 14 sati zbor sudaca u vežbaoni Sokolskog društva Varaždin. U 15 sati početak natecanja, koja se prekidaju u 19 sati. U 20 sati svečana župska akademija u kazalištu.

5 juna u 6 sati nastavak natecanja do 8 sati. Od 8 do 10:30 pokuši prostih vežbi za javnu vežbu. U 10:30 formiranje povorke na sletištu. U 11 sati povorka kroz grad na trg Kralja Tomislava, gde će se razviti barjaci. Posle podne u 15:30 javna vežba, na kojoj će nastupiti članstvo društva i četa te naraštaj u praškim prostim vežbama, a deca u župskim prostim vežbama, zatim sve kategorije na spravama, vojska s kopljima i puškama te natecanje u vučenju konopa.

Obzirom na to, da sve jedinice i kategorije nemaju propisnih odelu zaključeno je, da na vežbi nastupaju: članovi društva te članice i naraštaj u propisanom vežbačkom odelu, članovi četa u tamnim hlačama s propisnim pojasom (modrim) i majom, muška i ženska deca propisno odelo ili narodna nošnja. Za povorku za članove društva svečano sokolsko odelo ili narodna nošnja sa sokol. kapom. Za članove četa svečani krov, tamne hlače i crvena košulja sa sokol. kapom ili narodna nošnja sa sokol. kapom. Članice i ženski naraštaj svečano odelo, narodna nošnja ili vežbačko odelo. Muški naraštaj propisni krov, a mogu biti i bele košulje. Ženska i muška deca propisno odelo, za devojčice i narodna nošnja. Prijave za sudelovanje na sletu imaju se poslati do 30 aprila ov. g.

24 aprila ov. g. vrše se društveni prednjački ispiti u Sokolskom društvu Čakovec. Prijave za župski prednjački ispit šalju se do 15 maja župskom načelniku.

Na sednici upravnog odbora izvršeno je sledeće konstituisanje odbora: Izvršni odbor: M. Belčić, starešina, D. Šifman, tajnik, J. Stare, načelnik, M. Stěch, načelnica, dr. Z. Milčetić, prets. prosv. odbora, F. Vaněk, blagajnik i I. Škarp, statističar. Zdravstveni osek: dr. I. Heccezi, dr. Stj. Stanković, dr. H. Marić i dr. M. Posmodi. Narodno-odbrambeni osek: den. Miljković, S. Novaković, dr. Milenko Svoboda, V. Rožić, T. Barulek, L. Gudlin i F. Kečkeš. Graditeljsko-umetnički osek: M. Kaman, S. Novaković i L. Kralj. Statistički osek: I. Škarp i Sofija Baklaić. Trezvenjački osek: dr. Z. Milčetić i dr. Oto Šantel. Pravno-organizatorni: dr. A. Engelhardt i V. Pongračić; gospodarski: Viktor Suligoj; saobraćajni: J. Stare i potporni L. Zima.

Prosvetni odbor konstituisan je ovako: pretsednik dr. Z. Milčetić, zam. pretsednika V. Deduš, tajnik N. Bosanec, knjižničar D. Šifman, novinar M. Belčić, izvestilac za sokol. štampu dr. Milčetić, za narodno prosvetivanje V. Deduš; članovi N. Kaman i dr. M. Posmodi.

Kako će župski slet biti prva jaka manifestacija sokolskih snaga ovoga kraja, to se već sada pozivaju sva društva i čete da svim marom prionu uz rad, da ta prva svečanost naše župe uspe što dostojnije visoke sokolske ideje.

SOKOLSKA ČETA VRATIŠINEC

Dne 17 aprila o. g. nastupili su agilni diletanti čete Vratušinec na daskama.

Ukratko vreme uvežbana je Molierova komedija: »Lečnik protiv volje«. Pred mnogobrojnom publikom odigran je komad na opće zadovoljstvo prisutnih. Ovo je drugi nastup dile-

tantske sekcije ove čete. Osim ove komedije bila je na programu aktivka »Ured« koju su braća Žerjav i Novak vrlo dobro izveli.

SOKOLSKO DRUŠTVO VARAŽDIN

U nedelju 10 aprila održao je naraštajski osek Sokolskog društva Varaždin svoje II selo. Naraštajci i naraštajke uložili su mnogo truda i dobre volje, da im i ova priredba, što bolje uspe. Raspored je počeo pozdravnim govorom naraštajca Franje Lampla, kojim je pozvao sav naraštaj, da nastavi započetim radom, naročito u ovoj sletskoj Tyrševoj godini, spremajući se za ovogodišnji I župski i IX svesokolski slet. Naraštajac Darko Mor lepo je deklamovao pesmu »Sijač« od VI. Nazora. Sledeće tačke na rasporedu bile su tehničke, koje su uz pomoć društvenog načelnika br. Suligoja i zamenice načelnice ses. Semrekar vrlo dobro uspele. Ženska i muška deca nastupila su sa župskim prostim vežbama, ženske opet posebno s vežbom malim loptama. Ženski i muški naraštaj vežbao je sletske praške vežbe upravo odlično. Na koncu ženski naraštaj sa vežbama na konju, a muški na ručama, pobrali su mnogo odobravanja.

Čist prihod namenjen je naraštajskoj putnoj blagajni za slet u Pragu. Posle rasporeda razvila se igranka uz sviranje sokolske društvene glazbe.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGREB II

U nedelju 24 aprila priredilo je Sokolsko društvo Zagreb II nastup dece. Već davno pre početka te priredbe dolazili su roditelji i prijatelji naše sokolske dece i do 4 sata, kada je bio

nastup oglašen, bila je prostrana dvorana puna. Pre samoga nastupa održao je prosvetar toga društva proslav roditeljima sokolske dece. Iza deklamacije sestrice Dine Brovet »Politi sivi sokole« sledio je gimnastički program. Nastupilo je svega 6 kategorija dece i to 3 muške i 3 ženske.

Program je bio dobro izveden, a naročitu pohvalu zaslužuju ženska deca, kategorija s. J. Mileusnić, koja su uzorno vežbala župske proste vežbe i komičnu kompoziciju za decu: »Kaš-pereka«. Svrha te priredbe potpuno je postignuta: svi su roditelji došli da vide svoju decu kako i što u Sokolu rade. — M. S.

Jesam li poslao preplatu za sokolske listove?

Klišeje

vseh vrst, enobarvne in večbarvne izdeluje klišearna
JUGOGRAFIKA LJUBLJANA
SV. PETRA NASIP ST. 23
Telefon št. 2495

Radi svetovne krize zelo znižane cene!

RADIJOMANACIJSKO TERMALNO KOPALIŠČE

37°C DOLENJSKE TOPLICE 37°C

ozdravi sigurno reumatizem, išias, ženske bolezni i. t. d.
Hrana (zajutrak, kosilo, večerja), kopalj in stanovanje v kopališkem domu vse skupaj Din 50—

Sezona od 1. maja do 1. oktobra

Postaja: Straža-Topolice. — Zahtevajte prospekte!

Trgovina sokolskih potrebščin in krojaški salon

Grga Horvatek

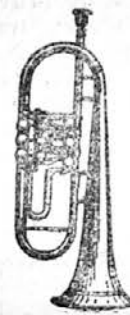
Dobavitelj Saveza Sokola kralj. Jugoslavije

ZAGREB

FRANKOPANSKA ULICA 9

Izdelujem vse vrste predpisane sokolske svečane in telovadne kroje, za vse oddelke moškega in ženskega članstva. Prodajam vse sokolske potrebščine po zelo niskih cenah. Blago pošiljam po povzetju. — Naročila zunanjih društev se takoj odpošljejo.

Prva Češka tvornica muzičkih instrumenata u Moravskoj

Josip Lidl

u BRNU (Čehoslovačka)

Dobavljač Jugoslovenskih i češkoslovenskih vojničkih glazba i sokolskih jedinica

Dobavlja prvorazredne instrumente uz mirne cene. — Cenike badava.

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u »Sokolskom Glasniku«!

Iv. Brunčić

pleskar in ličar

se toplo priporoča vsem cenj. naročnikom. — Delo solidno! — Cene zmerne!

TELEFON št. 3476
Ljubljana
Kolodvorska ulica 23

Tko oglašuje, taj napreduje!

KLIŠEJE
vseh vrst fotografij ali risbah izvršuje najsolidneje

KLIŠARNA ST. DEU
LJUBLJANA DALMAVINOVA 13

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustr. knjige enobarvno in večbarvno tisku. Brošure in knjige v malih in največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Šolski zvezki za osnovne, mošči. in srednje šole. Risanke, dnevnik in beležnice.

Vse tiskovine za društva in šole (lepake, letake, izpričevala itd.) daje v tisk učiteljski tiskarni!

UČITELJSKA KNJIGARNA

ima v zalogi »Galerijo naših mož«: 1. Trubar, 2. Vodnik, 3. Slomšek, 4. Prešeren, 5. Levstik, 6. Stritar, 7. Jurčič, 8. Gregorčič, 9. Aškerc, 10. Tavčar, 11. Levec, 12. Erjavec, 13. Jenko, 14. Cankar, 15. Gangl, 16. Parma, 17. Kersnik, 18. Maister, 19. Župančič, 20. Strossmayer. Slika 10 Din.

Državna željezara

»VAREŠ«

Poštanska, telegrafska i željeznička stanica

Vareš - Majdan

Preduzeće posjeduje 4 rudnika željezne rude, dvije visoke peći, ljevaonicu željeza, metala i čelika, te mašinsku radionicu.

Rudarski proizvodi: Hematit sa 60% sadržine željeza, limonit i siderit sa 50% sadržine željeza.

Proizvodi visokih peći: Martinovo i ljevaoničko sirovo željezo, te zrcalasto sirovo željezo.

Ljevaonica proizvoda: Odljeve od sivog željeza do neograničene težine, vodovodne cijevi svih dimenzija prema njemačkim normama sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. — Kanalizacioni i građevinski lijev. Trgovački lijev i peći. — Strojne dijelove za svakovrsnu industriju. — Kompletne transmisije itd. Metalne dijelove i elektro - čelični lijev.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN

Branko Palčić

Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzojavke: »Trikotaža« Zagreb * Telefon interurban št. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebščin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krojev se nahajajo v knjigi »Organizacija Saveza SK«. Zahtevajte ceniko in prospekte. — Cene jako zmerne. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.